

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József öberceget-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Postafizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Egyszeri szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 banl felár) Hirdetések tarifa szerinti ::

XLV. évfolyam, 59. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. március hó 13

Az utolsó órák.

Írta: Dr. Széll Lajos.

Huszonegy rövid óra választ el bennünket attól a nagy naptól, amelyen Aradváros magyarsága dönteni fog saját sorsa fölött. Ezen a napon dől el, törődnek-e az aradi magyarok azzal, hogy régi, kipróbált vezéreik védjék tüzzel-vassal az érdekeiket a városfán, vagy továbbra is mellőzött mostoha gyermekei akarnak maradni annak a városnak, amelynek falai között élnek, ahol existenciájuk függ attól, hogy milyen kezekbe adják a város kormányrudját.

Szép és magasztos szerep vár pénteken reánk, aradi magyarokra: meg kell mutatni erőnket. Meg kell mutatni az ellenpártnak, hogy nem fog rajtunk a régi, átkos magyar betegség, a testvér-viszály, amelynek bacillussait ravasz módon akarják a magyarság egész és egészséges testébe oltani. Erőt, egységet kell produkálnunk a választás napján, de meg kell erősíteniünk lelkeinket is, hogy ez a mi első, nagy lendületünk elementáris hatása megdöbentse ellenfeleinket.

Arad magyarságának külső életében most van az első alkalom amikor szabadon, öntudatosan megnyilvánulhat a magyar akarat. A magyarság mostani választási szereplésével be kell, hogy igazolja, hogy részt akar és részt tud venni ennek a városnak építő munkájában. Meg kell éreznünk a történelmi idők parancsát és zárt sorokban kell felvonnunk a küzdelem terére. Győznünk kell és legyen jutalmunk az a tudat, hogy kötelességünket becsületesen teljesítettük és ezzel a késő utódok hátlárára is igényt tarthatunk. A magasztos eszme iránt fogékony lelkű aradi magyarságba vetett teljes bizalommal kell feladatunkat végrehajtanunk.

Pénteken minden magyar embernek ott a helye a választási urnák körül! Ezt az egyetlen napot föl kell áldoznia mindenkinek a magyarság oltárán, mert ez az egy nap dönti el, hogy évek hosszú során át ki legyen a gazda a torony alatt. Sok év szenvedéseit válthatjuk meg egynapi lelkes, fegyelmezett munkával. Akinek szavazói jogosultsága van, az tanulja meg a választás szabályait és azokat gondosan és pontosan betartva, adja le szavazatát a Magyar Párt önálló listájának a jeleire.

A választás reggel 8 órakor veszi kezdetét. A Magyar Párt vezetőség felkéri Aradváros lelkes magyar szavazópolgárságát, hogy már 8 óra előtt jelenjen meg a szavazóhelyiségben. Azt akarjuk, hogy a Magyar Párt kezdje meg a szavazást és a harcra kész tömegeivel már az első rohamban söpörjünk el magunk eköl minden ellentállást, minden kisbűti habozást. Az utolsó órákban készülődjünk a nagy ütközetre! Magyar lelkünk minden tüzzel, tömegeink erejének diadalmas lendületével induljunk a harcra és akkor nincs az a hatalom, ami az egységes magyar erőt meg tudja dönteni.

Ezen a napon minden magyar embernek szíve minden lelkesedésével s a magyar ügyért való rajongó hitével kell sikra szólni. Faja iránt való szeretetet gyújtsa láng-ra az aradi magyarságnak az az érzés, hogy a pénteki nap csopóbbára lesz a magyar ösz-

Megkezdődött India szabadságharca.

Ghandi táborában óriási himlőjárvány pusztít. — A népvezér nem engedi a védőoltások alkalmazását. — „A szabadságharcnak százezerszámra lesznek áldozatai.” — A falvak lakosai nagy lelkesedéssel fogadják Ghandit és kíséretét. — Filmriporterek raja követi Ghandit és társait. Nagy tüntetések Bombayban az angol zászló és a kormányzó ellen.

Londonból jelentik: Ghandi táborában óriási mértékben pusztít a himlő. A népvezér ugyanekkor megtiltotta, hogy himlőoltásokat alkalmazzanak, azzal a megokolással, hogy a halálfelelem ellenkezik a vallás szabályaival. A rendelet után három gyermek meghalt himlőben. Ghandi mindezek dacára sem változtatta meg álláspontját s kijelentette, hogy

ha mind meghalnak, akkor sem engedhet meg az oltást.

Belső nyugalommal kell nézni az eseményeket.

— Az indus szabadságmozgalomnak — mondotta — tíz- és százezer számra lesznek még áldozatai.

Egyesek könyörgésére a szabadságharc vezére megengedte, hogy néhány gyermeket beoltssanak.

Ghandi 70 önkéntesből álló első csoportja már elindult 100 mérföldes útjára, Cambay kikötője felé és ezzel megkezdődött a polgári ellenállás India teljes függetlenségének kivívására.

Ghandi kísérete utközben egyre növekedik. A mohamedánok távoztartják magukat tőlük, azonban a falvak indus lakossága nagy lelkesedéssel fogadja a népvezért és társait, kiket virágokkal és kókuszdiókkal ajándékoznak meg. Az emberek csupán vándorbotot és tarisznyát visznek magukkal.

Ghandi ma úgy rendelkezett, hogy letartóztatása esetén alvezérét, Abbas Tayaba-t állítsák a mozgalom élére.

A rendőrség azonban egyelőre csak arra fordít gondot, hogy a forgalom rendben bonyolódjék le.

Bombayból érkező jelentés szerint a 11-ik Skih ezredet, amelynek Poonanban van az állomáshelye, váratlanul Baroda tartományba rendelték. Nemrég ennek az ezrednek egy századát szintén utasították, hogy Baroda tartományba menjen. Ghandi zarándokjainak útja tudvaleg Baroda államon vezet keresztül. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a két esemény között van-e összefüggés.

Londonból jelentik: Ghandi és zarándoktársai, miután az achmed-abadi kíséretük lassanként elmaradozott, délelőtt 11 órakor elérték Aslahflut, ami az első megálló helyiségük volt. A lakosság itt leirhatatlan lelkesedéssel várta a zarándokokat, kiket felszabadítóként ünnepelt. Zászlódiszben, virágosóval fogadták Ghandit és társait, kiket

utjukon a filmoperatőrök egész raja, köztük az egyik német gyárnak a kiküldöttje is, kísérek és felvételeket készítenek a felvonulásról.

Az ellentállás megkezdésének hírére Bombayban nagy tüntetések voltak. Több, mint 2000 diák vonult fel, akik

hangosan tüntettek az angol zászló, himnusz és a bombay-i kormányzó ellen.

akinek tiszteletére Bombay város tanácsa ma díszlakomát adott. A diákok le akarták tépni az egyik épület angol díszítését, mire a rendőrség közbelépett és az egyik diákot letartóztatta. A diákok erre a rendőrség elé vonultak és hangosan követelték társuknak azonnali szabadlábrahelyezését. A rendőrség későpénzfizetés ellenében szabadlábra helyezte az őrzetbe veit diákokat. A diákság kiküldöttjeivel azonban közölték, hogy abban az esetben, ha a tüntetések rendbontással végződnek, a legszigorubb rendszabályokat fogják életbeléptetni. A Tokióban élő indiai nacionalista emigránsok nagy ünnepeket rendeztek az ellentállás megkezdésének hírére és felvonták az indiai zászlót és kijelentették, hogy mindaddig nem fogják a zászlót bevonni, amíg Ghandi akciója teljes eredményt nem ér el.

Londonból jelentik: Ghandi ma nagyszabású beszédet tartott Aslahban és kijelentette, hogy a sóadó nem egváb, mint közönséges rablás.

— Ez a harc a mi legszentebb küzdelmünk — mondotta Ghandi — és ha kell, mindannyian az életünket is feláldozzuk.

Patal letartóztatásáról és elítéléséről beszélt ezután a hindu nacionalizmus vezére és kijelentette:

— Minket nem lehet visszariasztani és ha kell, itt vagyok, tartóztassanak le engemet is! A hindu nemzet nagy szabadságmozgalmát ezzel még nem lehet letörni.

Végül beszédében kijelentette Ghandi, hogy szemináriumától valószínűleg örökre búcsút vett. A sokezer főnyi tömeg valószínűleg ezután hallgatta vezérének beszédét, amit szavainak elhangzása után hosszantartó, soká nem látott ünneplésben részesítettek.

A Bombayban tartott nacionalista tüntetések során dr. Müller órai egyetemi tanár, aki véletlenül tanulmányúton Indiában tartózkodott, kijelentette, hogy az indiai szabadságmozgalom az emberiségnek osztatlan rokonszenvével találkozott, mert minden tekintetben igaz ügynek állott szolgálatába Ghandi akcióval együtt érez az egész művelt világ.

Bombayból érkezett újabb jelentések szerint Patal megkezdte büntetésének kitöltését. A hindu nacionalista harcost mint politikai foglyot kezelik és az összes kedvezményekben részesítik, ami a politikai elítélteket megilleti.

Kalkuttából érkezett legújabb jelentések szerint,

egy kalkuttai gazdag kereskedő negyvenkétmillió leinek megieelő összeget adományozott India függetlenségi harcának céljaira.

Bombay-i jelentések szerint, a függetlenségi mozgalom vezetői haditanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy gyűjtést indítanak a mozgalom költségeinek fedezésére és röpcédulákat bocsátottak ki, amelyben csatlakozásra hívták föl a népet a mozgalomra.

A német birodalmi gyűlés harmadik olvasásában is elfogadta a Young-tervezetet.

A Rajna-tartományok felszabadítása érdekében kellett elfogadni a tervezetet. — Müller kancler nagy beszéde. — Eckerer kapitány szerint a Young-terv elfogadásával Németország a biztos pusztulás felé halad.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés ma délelőtt tárgyalta a Young-tervezetről szóló törvényt harmadik olvasásában. A kommunista javaslatot terjesztették elő arról, hogy a Young-terv elfogadását halasszák el két hónappal. Müller kancler beszédében kijelentette, hogy a Young-tervet elfogadással Németország a Rajna-tartományok teljes felszabadítását és a jóvátételek utabbi rendezését akarta keresztülvinni. A terv nem sikerült teljes egészében, azonban Hágában mégis el kellett fogadni az egyezményt, mert ezt találta legjobbnak a hágai delegáció az ország jóléte szempontjából.

— Örülök annak, hogy rövidesen felszabadulnak a rajnai tartományok — mondotta a kancler — és megszűnnek a szankciók, felszabadulunk az ajól, hogy a győztes hatalmak kényük-kedvük szerint diktálhassanak nekünk. Ha Németország képtelen lesz fizetni a jóvátételeket, vagy pedig a valutáját, vagy közgazdaságát veszélyeztetik a fizetések, úgy módjában lesz moratóriumot kérni.

A beszédet a kormánypárt helyesléssel, az ellenzék, főként a szélső jobboldal pedig hangos „Pui!”-al fogadta. A kormánypárti képviselők ezután indítványt terjesztettek elő, amelyben kérték a kancler javaslatának elfogadását, mire

a birodalmi gyűlés 266 szavazattal 193 ellenében harmadik olvasásában is elfogadta a Young-tervezet törvényét.

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger jelentése szerint Eckerer kapitány beszédét tartott az 1860. 66., 70—71-es háborúk veteránjainak a Young-tervezetről.

Kijelentette, hogy a tervezetre vonatkozó törvény elfogadásával Németország a biztos pusztulás felé halad.

mert a jóvátételi fizetések tönkreteszik Németország gazdaságát. Örült gondolatnak bélyegezte azt, hogy Németországot arra kényszerítsék, miszerint 88 éven keresztül évenként körülbelül két milliárd márkát fizessen.

Berlin. A birodalmi gyűlés a német— lengyel likvidációs szerződést 236:217 arányban megszavazta névszerinti szavazással. Nyolc képviselő tartózkodott a szavazástól. Az ellenzéki pártoknak azt a javaslatát, hogy Young-tervezet tör-

Letartóztatták a világ leghíresebb képtolvaját.

Brüsszelben hurokra került egy Daglio novii ember, akiről az a gyanú, hogy ő lopta el a madridi múzeumból a Rembrandt- és Dürer-festményeket.

Berlinből jelentik: A berlini rendőrség letartóztatást kapott Brüsszelben, hogy ott letartóztattak egy Daglio nevezetű, magát montevidói műkereskedőnek mondó férfit, kiről azonban az a gyanú, hogy a világ leghíresebb képtolvaja. Az eddigi megállapítás szerint, 1927 óta folytatja üzleleit és éveken át dolgozott egy Hamploh nevezetű bűntársával. 1928-ban együtt követtek el a laoni múzeumn

Aranyerek

Az aranyerek okozta bőrszűzítő kinok és szenvedések gyappon opyhiúnek és gyógyulnak a Cadum kenőcs használata következtében. Igyekezzen haladéktalanul beszerezni egy tégelyt. Ara...

ványének kihirdetését halasszák el, a birodalmi gyűlés 269:173 szavazat arányban elutasította. Ezek szerint, ha a birodalmi gyűlés és főtanács szükségének találja, akkor az alkotmány értelmében a törvényt kihirdetheti.

kirablását, amikor is kétmillió frank értékű képet vittek el.

1927-ben Daglio hurokra került, de esztendősbörtönbüntetésének kitöltése előtt megszökött. Az a gyanú még ellene, hogy ő az 1929. decemberében történt madridi múzeumlátogatás elkövetője is, ekkor tizenöt Rembrandt-festményt, több Dürer-alkotást és más világhírű festőművész munkáit rabolta el. Kihallgatása folyik.

Az aradi Vöröskereszt új tisztikara.

(Arad, március 12.) Ma délután 5 órakor tartotta a várasháza kis tanácstermében az aradi „Vöröskereszt” jótékony egyesület rendezévi közgyűlését.

Az elnöki megavító és titkári beszámoló után a közgyűlés jóváhagyta az év költségvetését. Ezután megválasztották újból a régi tisztikart s az év közben megüresedett helyeket új tagokkal töltötték be.

A kiegészített tisztikar a következőkből áll: Elnök: dr. Botis Tivadarné. Alelnökök: Manafu Örnagné, báró Nopcsa Elekne, Georgescu Örnagné. Titkár: Savonescuné. A választmányban mint új tagok szerepelnek: Sielovánnó és Turicné.

Öntudatos magyar polgár és munkás az önálló listára szavaz.

a miniszterelnöki, nagyköveti, népiéleti stb. tárcákat másokkal töltötték be, vagy pedig azal a feltétellel kínálták fel neki, hogy tervezetéseiről lemond, amit önmérettel visszautasított. Egyszer királyi is ki akarták kiáltani a Duná jegén, de meg kellett volna esküdjnie, hogy soha nem foglalkozik többé újságírói felhívások készüklének gondolatával s ő inkább lemondott a fényes rangról.

Végül egy vidéki szappangyárban alkáltak próbapiszloknak, de ezt a strapát nem bírta sokáig s elhatározta, hogy külföldön próbál szerencsét. Utolsó tíz filléren jegyet váltott Berlinbe s egy esős reggelen meg is érkezett. A hordárt, aki szerény bőröndjét, melyben műszerei és egy rakétahajó modellje volt, a külvárosi szállodába cipelte, nem tudta kifizetni, de a hordár azt mondta, nem baj, ellenben nincs-e valami találmánya? A hordár hosszas faggatására és unszolására végre pirulva bevallotta, hogy éppen most a vonaton foglalkozott egy gázhidrosító készülék tervével, amit alkalmazni lehetne a háborúban.

A hordár azonnal autóbá juttatta és elvitte őt a tengerészeti miniszterhez.

A miniszter azonnal fogadta s miután három perc alatt eljádta neki találmányának lényegét, arra kérte, legyen a vendége holnapig, amikor is megérkezik a külügyminiszter, hogy a dolgot hármashban megbeszéljék. Addig is, hogy a szabadsalom védelmét biztosítsa nála, felajánlott hatszázezer márká opció-előleget s egy bibornoki állást. Utóbbira gondolkodási időt kért, amire a miniszter kissé elsápadt és a pénzt gyorsan kifizette a mellényzsebéből, ne hogy azt is meggondolja.

Másnap a külügyminiszter személyesen jött el izlésesen berendezett villájába, amit az é folyamán vásárolt. Egy nagy amerikai pénz-

Borzalmas gyilkosság Franciaországban.

Egy munkás bestialis kegyetlenséggel meggyilkolta feleségét.

Párisból jelentik: Néhány nap előtt St. Agon községben megjelent egy német származású, Scherer nevezetű munkásember ott lakó rokonainál és arra kérte őket, hogy vigyék gondjukba gyermekét, mert felesége elutazott. A rokonok ott tartották a kisleányt, aki egy napon látni óhajtottá édesapját. Arra kérte rokonait, hogy vigyék el apját. Teljesítették kérését és az apa lakását zárva találták. Behajoltak a lakásba és a szoba padlóján találták a leányka édesanyjának borzalmasan megcsontkított és feldarabolt holttestét. Scherert eltűnt a községből.

csoport elnöke kísérte el, aki, mielőtt egy percre egyedül maradtak, azt az ajánlatot tette a feltalálónak, hogy a rendelkezésére bocsátott kis lukusjachtot jöjjön át vele Amerikába, mert az ilyen tehetségek számára Németország nagyon szűk terület. Míndenesetre kiterő választ adott, amit meg nem beszél: a kormány tagjaival, hogy új állása (ugyanis közben kivették az összes német csapatok légelhárító főparancsnokává) összeegyeztethető-e ezzel az utazással. A kormány vezére azt a tanácsot adta neki, hogy mindenesetre tegyen egy féléves kénutazást Európában, a kinestár költségére, mielőtt bármire elszűnné magát, hogy az igazalmakat kipihenje.

Míndent ötóle magától tudod meg, tízpercet azután, hogy odajött melléd a kávéházi asztalhoz, csak azért, hogy megkérüljön az újságírók előtt, akik ostromolják unalmas és tudatlan kérdéseikkel. Közli veled, hogy európai utján áptazóban érintette Budapestet, özvegy édesanyját látogatja meg, de hallatlan, ez a város milyen léha és elmaradt, ő már elsápadt tőle, látod, mi van odakint, hogy bannak ott a tehetséges emberrel! Nem is bírja tovább egy nappal, szerepsére holnap már utazik is Londonba, hogy a szakfelliügyelő bizottsággal tárgyaljon a Westminsterben legújabb találmányának, egy távhangoló gépnak az ügyében, a mi száz kilométernyi körzetben elhaligattat minden hangszert és amit most az egész világon be fognak vezetni. Ejnye, jegyzi meg végül, nincs nálad véletlenül tíz pengő, nem tudta beváltani az ezertötízöttes eszeket (ez is csak Magyarországon történhetik!) s a hordár kint vár egy sürgősséggel, amit Arkanzesből küld. Nincs? Na, akkor fizess ki a feketéjét majd küld Londonból egy képeslevelezőlapot.

Uj Hány Jánosok.

Irtó: KARINTHY FRIGYES.

„A fursangos diák szörnyet prüszszente rá, De Hány a beszédét tovább is folytat...”

Ez egy új típus.

Tisztelet a kivételeknek. Az igazságnak.

De ezeken túl és mellet feltűnik, lapok tudósításában, kóválygó szóbeszédben, a kor stíluszerű Hány Jánosok; a nagy feltaláló.

A nagy feltaláló, akit „rosszcsillagu” házája, Magyarország, meg nem értett, de bezeg a kalföld!

Itthon észre se vették, természetesen. Szőnyű anyagi küzdelmek közt járta ki, vasszörnygalommal, az állami óvoda első osztályát, szerette volna folytatni tanulmányait, de a mostoha körülmények miatt pénzkereső pályára lépett, hogy szegény özvegy édesapját támogassa a hajókötélfonásban, amivel szegény özvegy édesanyját lejtötte.

Már gyermekkorában érdekelték a technikai dolgok, repülőgépek, rádió, vasut, mozi s am más gyermeket nem érdekelt, direkt utálják ezeket a dolgokat más gyermekek. Ő maga mindig arról ábrándozott, hogy egyszer ő is csinál effélet, de szűkös anyagi körülmények miatt kénytelen volt szerény állást vállalni egy elmegyógyintézetben.

Tízennégy éves korában két régi keztyűből, apja óralapcából és némi maradék uborkasalátából távolbalató készüléket konstruált, mely főbb egyetemi tanár bámulatát vivta ki, de a szükséges tőkét a kormány nem bocsátotta rendelkezésére és így abbahagyta az egészet.

Ezután sokféle próbálkozott elhelyezkedni, hogy eszméit valóra váltsa, de mindenütt a bürokrácia kínai falába ütközött s vagy az történt, hogy a kizárkozó embereket, mint például

Pop C. István: A magyar tanácsstagokat nem várja ellenséges atmoszféra a városházán.

A kamara elnöke nem vállal miniszteri tárcát.

„A választások után elmúlnak a viharok és kezdődik a békés munka az aradi városházán.” — Beszélgetés Pop C. Istvánnal.

(Arad, március 12.) A bucaresti-i lapok az utóbbi időben megint sokat foglalkoznak Pop C. István kamarai elnök személyével és a kormány átszervezésével kapcsolatban, teljes bizonyossággal azt állítják, hogy a visszatért Popoviciu Mihály volt pénzügyminiszter a kamara elnöke lesz, míg Pop C. István az igazságügyminiszteri széket foglalja el. A különböző hírekkel kapcsolatban az Aradi Közlöny munkatársa felkereste az Aradon tartózkodó kamarai elnököt, aki a következőket jelentette ki:

— A lapok irbatnak, amit akarnak. Nem tudom milyen szerepe lesz Popoviciu volt pénzügyminiszternek, amiyit azonban állíthatok, hogy

nem vállalom miniszteri tárcát, hanem megmaradok jelenlegi helyemen.

— Kegyelmes uram, ugyancsak egyes bucaresti-i lapok hozták azt a hírt, miszerint Ionescu belügyi alminiszter lemondásakor az ilfov- és vlascamegyei képviselők interpellálni akartak. Ön közbenjárt, hogy álljanak el tőle és miután ez nem sikerült, átadta az elnöklést hirtelen az alelnöknek, aki viszont semmitsem tudott a képviselők szándékáról és nem jelentette be a kamarának. A lapok szerint így maradt el az interpelláció.

— Ez nem igaz — válaszolta Pop C. István. — Ionescu belügyi alminiszter lemondásakor a képviselők egy deklarációt akartak felolvasni a kamarában, az intervencióra azonban lemondottak ezen szándékukról. Tény azonban, hogy ugyanaz nap egy Massaryk-féle pályán kellett résztvennem és ezért átadtam az elnöklést Andrei alelnöknek. De ekkor már megállapodtam a képviselőkkel abban, hogy elállanak szándékuk keresztülvételétől.

Ezután a kormányzók lemondásának hírére hívtam fel a kamarai elnök figyelmét, amely — a bucaresti-i lapok szerint — azért fenyeget, mert nem rendelkeznek kellő hatáskörrel és mert az egyes miniszterek nem akarnak átadni a hatáskörükből a kormányzóknak.

— Szó sincsen semmiféle lemondásról. Hogy gondolják: miért kellett létesíteni a kerületi igazgatóságokat? A decentralizáció keresztülvételéért. Ez pedig csak úgy vihető keresztül, ha a kerületi igazgatóságok minél nagyobb hatáskörrel ruházzák fel. Hamarosan elkészül az erre vonatkozó szabályrendelet, amely meg fogja állapítani a kerületi igazgatóságok pontos hatáskörét.

Miután a bucaresti-i aktualitásokat letárgyaltuk, sor került arra az aradi aktualitásra, amely most mindenkit foglalkoztat: a pénteki tanácsválasztásra.

— Nagyon sajnálatos, hogy nem sikerült a megegyezés a magyarsággal — mondja a kamarai elnök — elmaradtak volna a vádaskodások, a mult emlékeinek bolygatása, amely akarva-nemakarva felszínre kerül és teljes béke uralkodott volna a városban. De most már mindegy. Akárhogyan történt, megtörtént. A választások teljes szabadsággal fognak lezajlani és biztosíthatom, hogy

senkit választójogától nem fognak megfosztani. Akit bevezettek a választói lajstromba, az megkapja igazolványát és az nyugodtan szavazhat. Ahova akar.

— És a választások után? — tudult fel önkéntlenül a kérdés.

— Az agitáció által felkavart izgalom hamar elmúlnak — hangzott a felelet — s következik a mindennapi munka. A választások után elmúlnak a viharok és megkezdődik az áldásos munka, amelyben az egész tanácsnak — tekintet nélkül az összetételére — részt kell vennie a város felvirágoztatására.

— Tehát Kegyelmes Urnak az a véleménye, hogy az önálló magyar listával bejutott

tanácsstagokat nem fogja ellenséges atmoszféra fogadni?

— Feltétlenül az. A városi tanácsban nincsen helye az ellenséges atmoszférának, ott egyetértő munkának kell folynia.

— Mikor alakul meg a megyei tanács?

— Amint a temesvári revíziós bizottság határozata jogerőre emelkedik, nyomban összehívjuk a megyei tanács alakuló ülést. Valószínűleg még ebben a hónapban sor kerül rá.

Asszonyom!

Mély tisztelettel értesítem, hogy legújabb eredeti párisi köpeny, costume és ruhamodelleim megérkeztek, melyek megtekintésére kérem szíves látogatását.

Meményné Gábor Sári

divatterme

Budapest, V., Sas-ucca 27.

sze hivjuk a megyei tanács alakuló ülést. Valószínűleg még ebben a hónapban sor kerül rá.

Pop C. István kamarai elnök hétfőig marad Aradon és hétfőn délután Bucarestbe utazik, hogy a kamara új ülészakán résztvegyen. Így tehát a pénteki napot Aradon tölti és a hatóságok vezetőivel egyetemben foglalkozni arra, hogy a tanácsválasztás, simán folyjon le.

Marosi Rudolf.

Csütörtökön dől el az angol kormány sorsa

Macdonald miniszterelnök arra kérte Baldwin, terjessze ki a kincstári kancellár ellen benyújtott bizalmatlansági indítványát altagossá. — A kamara csütörtökön tárgyalja le az indítványt.

Londonból jelentik: Az angol belpolitikai izgalmas napokat éli most át. A kormány helyzete erősen megingott a tegnapi leszavazása révén, amikor is az alsóházban Graham kereskedelmiügyi miniszter szentörvénytervezetének egyik pontját *Lanc Fox* konzervatív képviselő indítványára az alsóház nem fogadta el és a kereskedelmiügyi miniszter kisebbségben maradt. A liberálisok szavazatai döntötték el a szavazás sorsát és noha csak 8 szavazattal történt a kormány kisebbségben maradása, Macdonald helyzete ma már nagyon bizonytalan.

A konzervatívok és a liberálisok most együttes kampányra készülnek és Baldwin a kincstári kancellár ellen bizalmatlansági indítványt terjesztett be, amelyet csütörtökön tárgyal le az alsóház. Macdonald látja kormányának zavaros helyzetét és épp ezért mosi azzal

a kéressel fordult Baldwinhoz, hogy terjessze ki bizalmatlansági indítványát az egész kormány ellen, mert tiszta képet akar alkotni a kormány jövőjére vonatkozólag. Amennyiben az alsóház a bizalmatlansági indítvány elfogadása mellett dönt, úgy Macdonald azonnal benyújtja a lemondását, a parlament feloszlik és kiírják az új választásokat.

Londonból jelentik: A kormány tegnapi leszavazása nagy feltűnést keltett politikai körökben és biztosra veszik, hogy ezt a konzervatívok erősen ki fogják használni. A holnapi bizalmatlansági indítvánnyal kapcsolatban egyes politikai körök még vannak gőzödvé arról, hogy a kormány meg fogja szerezni a többséget, mert a védővámokról lévén szó, Macdonald nyugodtan számíthat a liberálisok támogatására is és ilyen körülmények között többsége feltétlenül biztosítva volna.

Vágvölgyi dr. főrabbi fia öngyilkos kísérletéről

„Egy romantikus ifju meggondolatlan cselekedete”. — Remélem, hogy fiam testileg is, lelkileg is visszanyeri egészségét.”

(Arad, március 12.) Dr. Vágvölgyi Lajos aradi neolog főrabbi ma reggel visszaérkezett Aradra Marosvásárhelyről, ahol tegnap estig fia, Vágvölgyi Endre betegségánál tartózkodott. A főrabbi megerősítette azt a hírt, amit az Aradi Közlöny hozott először nyilvánosságra, hogy Vágvölgyi Endre a szerencsétlenség előtt levelet írt a galócasi csendőrségnek, amelyben bejelentette öngyilkosságát. Ezekután kétségtelenül beigazolódtott, hogy a fiatal embert nem baleset érte hanem önmaga akart véget vetni életének.

Szombat délután öt órakor értesültem a szerencsétlenségről — mondta dr. Vágvölgyi Lajos. — Marosvásárhelyről azt a hírt kaptam, hogy fiam antókatasztróia áldozata lett és este feleségemmel vonatra ültem. Elképzelhető az a rettenetes aggodalom, amit átélünk. Azt hittem, hogy nem találom fiamat életben. A marosvásárhelyi állomáson az ottani rabbi várt, aki megnyugtatót, hogy a fiu él és tudólövés érte. Amikor tegnap eljöttem Marosvásárhelyről, még az volt az általános vélemény, hogy véletlen baleset történt. Fiam állapota lényegesen javult de az orvosok még nem engedék beszélni. Különösen a szerencsétlenségre vonatkozó kérdésektől kell tartózkodni, mert a legkisebb izgalom is megárt hat neki.

A balesetről való feltevés onnan származik, hogy a gőzös jobb oldalon hatolt be a testbe és ha öngyilkossági kísérlet történt volna, úgy a szív felé irányítja a revolver csövé. Ma olvastam az Aradi Közlönyben, hogy fiam bejelentette öngyilkossági

szándékát. Ezt a tényt megerősíti az is, hogy egy Marosvásárhelyen lakó ismerősünktől kaptunk ma levelet, amelyben ugyanezeket írja.

Hogy mi lehetett az oka tettének, azt nem tudom. Az bizonyos, hogy semmiféle törvénytelen dolgot nem követett el.

Mással nem magyarázható cselekedete, mint egy romantikus ifjunak meggondolatlanságával.

Az orvosok azt mondják, hogy teljesen túl van a veszélyen. Ha gennyesedés nem áll be, úgy pár nap múlva már fel is kelhet ágyából. Én remélem, hogy

fiam testileg és lelkileg hamarosan visszanyeri egészségét.

Ma este egyórák óta ismétlenül érdeklődünk Vágvölgyi Endre egészségi állapotára és azt a választ nyertük, hogy az öngyilkos fiatal ember állapota továbbra is javulóban van, semmiféle komplikáció nem állott be és a gyors felépülésre tovább is minden remény megvan. A rendőrség a galócasi csendőrség által megtalált bucsulevével tisztázottnak látja a tragédia keletkezését és a nyomozást mindaddig felfüggesztette amíg Vágvölgyi Endre kihallgatnátó lesz. Ez azonban egyelőre még nem történnék meg, mert az orvosok a hathatós javulás ellenére is a beszédet nem engedélyezték neki, tartva egy esetleges vérömlés fellépésétől. Édesanyja továbbra is ott maradt Marosvásárhelyen és fa felépüléséig nem is távozik a betegágya mellől.

Kerpel-könyvtár havi díja 40 vagy 80 Lej.

Magyar nő csak a magyar listára szavaz.

Jogerős az aradmegyei tanács megválasztása

Nem felebbezték meg a központi revíziós bizottsághoz a petíció elutasítását.

Temesvárról jelentik: Annak idején jelentette az Aradi Közlöny, hogy az aradmegyei tanácsválasztás az ellenzék megfélebbezte a temesvári kormányzóságnál működő revíziós bizottsághoz, amely lejárta a petíciót és el is utasította azt. Ugyanekkor elutasította a temes-torontáli, a bihari és a szörénymegyei tanácsválasztások felebbezését is. A felebbezési ítélet további felebbezési idejének határideje ma járt le, a revíziós bizottság pedig felebbezést nem fogadhat.

a bucuresti-i központi revíziós bizottsághoz azonban az aradmegyei petíció elutasítására vonatkozólag nem érkezett felebbezés és így a petíció elutasítása, illetve az aradmegyei tanács megválasztása jogerőssé vált.

A többi vármegyei tanácsválasztását azonban megfélebbezték a központi revíziós bizottsághoz és ezek a felebbezések a jövő héten kerülnek lejártnak.

Fodor Domokos Párisból táviratozott feleségének Aradra

Fodorné igazolja, hogy férje aradmegyei munkások szerződése ügyében tartózkodik a francia fővárosban. — A kormányválság miatt nem tudott még hazatérni. — Autorizáció alapján intézi a munkások ügyét. — A rendőrségen nincs ellene bünvádi feljelentés.

(Arad, március 12.) Városszerte nagy feltűnést keltett az a hír, hogy család vádja miatt büntető eljárás indult egy ismert aradi vizumiroda vezetője, Fodor Domokos ellen. Az Aradi Közlöny ma beszámolt arról, hogy a munkaügyi minisztériumtól leirat érkezett a vármegyei prefekturára, amiben utasítják a prefekturát, hogy indítson eljárást Fodor Domokos ellen. Ezzel kapcsolatosan már olyan hírek is terjedtek el Aradon, hogy Fodor Dél-amerikába szökött, mert az általa elsikkasztott összeg többszáz ezer lejt tesz ki.

Ma délután megjelent szerkesztőségünkben Fodor Domokos felesége, akit mélyen megrendített a férjével kapcsolatban elterjedt hír és kijelentette, hogy

Fodor Domokos senkit sem károsított meg, nem szökött Dél-amerikába, hanem jelenleg is Párisban tartózkodik, ahol lehetővé akarja tenni azt, hogy az aradmegyei munkások szerződést és beutazási engedélyt kapjanak Franciaországba.

Fodor egyébként március 6-án levelet írt Párisból feleségének, amiben részletesen elmondja, hogy a francia kormányválság miatt ütközött nehézségbe a munkaengedélyek elintézése. Ha Dalaider jött volna, — írta Fodor — akkor minden nehézség nélkül megkapta volna az engedélyt és már régen elintézte volna az ügyet. Így is azonban reméli, hogy a legközelebbi idő alatt sikerülni fog kedvezően elintézni az aradmegyei munkások ügyét. Jelenleg egy párisi könyvnyomtatás napilap szerkesztője jár ebben az ügyben és egyengeti az engedély megszerzésének útját.

Fodor jelenleg is Párisban tartózkodik, ahol a Hotel Gironda lakik. Párisból több táviratot is küldött. Március másodikán a következő táviratot intézte feleségéhez:

„Szerződések approbálása kormányválság miatt késik. Küldjél táviratlag 8000 lejt.”

Egy másik távirat március 8-án kelt a következő szöveggel:

„Teljes bizalommal és türelemmel kérem várnai Domokos.”

Fodorné okiratokat is mutatott fel szerkesztőségünkben, amellyel bizonyítja, hogy férje dr. Timár és Cucu aradi ügyvédek előzetes engedélyszerzése alapján utazott Franciaországba, ahol a rábizott ügyeket intézi.

Ezenkívül felmutatta egy aradi toklatéyes bank folyószámla-kivonatát, amelyben igen tekintélyes összegű beutazások szerepelnek. Ezek az összegek a kívándorló munkások előlegei, amelyeket azonnal, ahogyan a munkások lefizették, bankletétbe tették: számítva arra az eshetőségre, ha esetleg nem sikerül a francia kormány engedélyt megszerezni, hogy az összegeket teljes egészében visszafizethessék.

Fodorné azt is kijelentette, hogy férje a közel jövőben haza érkezik Aradra és akkor büntető feljelentést fog tenni a hamis vádak értelmében.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Gárgiu aradi rendőr-

kveszturái tiffkárral, aki kijelentette, hogy Fodor ellen a rendőrségen család, sikkasztás, vagy ehhez hasonló hüncsalkodás miatt semmi néven nevezendő feljelentés nem érkezett és nincs is ellene eljárás.

A rendőrség csupán megfigyelés alatt tartja, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy kívándorlásra csábította az aradmegyei munkásokat.

László Fülöp az angol Szépművészeti Társaság elnöke.

Az Angliában élő művész kitüntetése.

Londonból jelentik: Az Angliában élő világhírű magyar festőművész, László Fülöpöt, akinek nevét világvizonylatban is az első között emlegetik, ma megeredményesen szép kitüntetés érte.

az angol királyi szépművészeti társaság diszkozyülésén elnökévé választotta.

László Fülöpöt ebből az alkalomból Angliában élő nagyszámú hívei és barátai még ünnepélyesen részesítették.

A bolgár kormány békét akar Jugoszláviával.

A bolgárok Liapcsev miniszterelnök kijelentése szerint szigorúan betartják a szófiai egyezményt. — A jugoszlávok szerint bolgár területen bujdosnak a legutóbbi merényletek tettesei.

Szófiából jelentik: A bolgár-jugoszláv vegyes bíróság bolgár tagjai a kormánynak ma több okiratot nyújtottak át, amelyeket Caribrodban a jugoszláv delegátusok bocsátottak rendelkezésükre és azokkal a jugoszlávok azt szeretnék bizonyítani, hogy a merényletek tettesei bolgár területre menekültek és ott találtak menedéket.

A bolgár kormány ezzel kapcsolatban a

legszélesebb körű vizsgálatot vezette be. Liapcsev bolgár miniszterelnök az újságírók előtt kijelentette, hogy

a bolgár kormány a szófiai egyezményt minden tekintetben betartja és annak rendelkezéseit szigorúan alkalmazni fogja.

A kormány minden olyan akciót, amely a békét akarja megzavarni, csírájában el fogja fojtatni.

Irodalom és művészet

* Radó János dr. előadása a Zsidó Kulturkörben. Dr. Radó János, az ismert aradi nőgyógyász, ma este az aradi Zsidó Hírségi Kulturkörben „A női lélek fejlődése” című, nagyérdeklődést keltő előadást tartott, amelyet szépszámú közönség hallgatott végig. A szabad-előadás első részében vázolta a legrégibb idők óta a mai korig élt filozófusoknak munkálkodását a női lélek tanulmányozása terén s kiemelte, hogy a legtöbb ilyen lélektani leírásból hiányzik a tárgyilagosság, mert a megítélést mindig a szerző saját lelki élete, kritikája és a kor szelleme, — melyben él — irányítja. Különböző is ugyanazon életkorok és bizonyos emberi osztályok lelki folyamatai között csak hasonlóságot lehet megállapítani, mert az ember lélektana minden egyén számára egészen speciális lélektan marad, az egyes ember lelki élete nem igazodik szabályokhoz. A tárgyilagosság hiányát különösen a nő pszichológiájával foglalkozó művekben találjuk. Az ókori filozófusai a „nő” fogalom fenntartói voltak, a jelenkorban ellenkezőleg a nők lebecsülésével találkozunk. Idézett Schopenhauer, Möbius, Hartmann és Weiningernek, — mint nőgyűlölőknek — a nő lélektanával foglalkozó műveiből, továbbá Aristoteles, Euripides, Jean Wier, — majd Ibsen és Strindberg idevonatkozó munkáiból. — Azután a női lélek fejlődését ismertette a logikarabbi gyermekkortól a 7-ik életévig, — mert ebben a korban megtaláljuk a nagy különbséget a fiú- és leánygyermek között. A hírséget, amely a bölcsőtől az agkorig kíséri a nőt, a nőesség alapvének nyilvánítja az elő-

adó. Bizonyos értelemben ezt az „elsőleges hírséget” az anya adja át a leánynak, azáltal, hogy a kis leányokat szalagokkal és csokrokkal cicomázzák fel, vagyis arra törekednek, hogy a ruházatával, a külsejével válijon ki a játszótársnői közül. Dr. Radó érdekes előadását a közönség lelkesen megtapsolta. Az előadás második részét dr. Radó a jövő szerdán tartja meg: A nő 7-ik évétől, az agkorig címmel.

* Párisban is lemondta fellépését Galli Curci. Párisból jelentik: Galli Curci, aki Párisba érkezett, lemondta párisi fellépését. Galli Curci nyilatkozott budapesti szerepléséről és hangsúlyozta azt, hogy a budapesti közönség szerette őt, csak a sajtó volt az, amely őt élesen bírálta. Amikor Galli Curci elhagyta Bécsét, erősen bizonykodott, hogy csupán pihenni megy s rövid idő múlva feltétlenül visszatér Bécsbe, hogy ott hangversenyt adjon. Ezzel szemben az az igazság, hogy két-három napon belül a Majestic fedélzetén elhagyja Cherburgot s áthajózik Newyorkba.

Dr. Hersch előadása az Iparos Otthonban. Ma este kilenc órai kezdettel dr. Hersch Andor ismert aradi orvos előadást tartott az Iparos Otthonban. Dr. Hersch „Apák és fiúk — anyák és leányok” című előadását rendkívül nagy érdeklődés előzte meg, úgy, hogy az Iparos Otthon zsúfolásig megtelt közönséggel. Az iparos szabadegyetem intelligens közönsége mindvégig feszült érdeklődéssel figyelte az idegyógyász érdekes előadását. Dr. Hersch fényesen rávilágított a gyermekek és szülők közötti viszonyokra, amelyeket a háború utáni gazdasági helyzet lényegesen megváltoztatott.

Szenzációk a KÖRPEL könyvtár új pótczyzetei

Ma az aradi lüszernagykereskedők állottak az adókévető bizottság előtt

40—50 százalékkal emelték fel az adóalapot.

(Arad, március 12.) Az adókévető bizottságok ma folytatták működésüket. A pénzügyigazgatóság második emeletén működő adókévető bizottságok ellen nem hangzott aránylag sok panasz, mert itt meglehetősen konciliánsak voltak és az általános emelés alig tett ki néhány százalékot.

Az első speciális bizottság azonban ezzel szemben meglehetősen emelte ma az adókat.

Az aradi nagyobb fűszerkereskedők kerültek sorra és itt több 40—50 százalékos emelés történt.

Természetes, hogy az érdekeltek a súlyos emelkedést ekkeseredetten vették tudomásul és valamennyien meg fogják felebbezni a méltányosnak egyáltalán nem nevezhető adóemelésállapításokat.

Ellensége a magyarnak, aki megbontja a magyarság egységét!

Akkumulátorok töltése, villany-motorok, autódinamók tekercselése és javítása
FRIED, Tökölly-tér 14.

A választóhelyiségekben is meg lehet kapni a szavazóigazolványokat

A vezető járásbíró kijelentése szerint a választás napján is kiadják az igazolványt az arra illetékeseknek. — A Magyar Párt intervenál, hogy piros színű másodlatokkal szavazhassanak azok, akiknek igazolványát nem találják. — Holnap még mintegy 1000 igazolvány vár kiosztásra.

(Arad, március 12.) Az aradi járásbírószágon ma egész nap folytatták a választói igazolványok kiosztását, ami a legnagyobb rendben folyt. Délutánra már a tolongás is megszűnt és mindenki néhány pernyi várakozás után hozzájuthatott igazolványához. Három szobában osztották ki ma az igazolványokat és estére a rendőrségről átküldött közel 3000 igazolványnak több mint kétharmadát kiváltották az érdekeltek, úgyhogy holnapra alig maradt 8—900 darab. Feltűnést keltő tény azonban, hogy igen sok tekintélyes aradi választópolgár, akinek jó példával kellett volna előljárni, még mindig nem jelentkezett igazolványáért. Holnap, csütörtökön azonban még mindenki kiveheti igazolványát és tekintettel arra, hogy már

aránylag kevesen vannak hátra, könnyen be lehet jutni a szavazó helyiségekbe

és így remélhető, hogy minden magyar szavazó kötelességének tudatában ki fogja váltani igazolványát. Megállapított tény azonban, hogy igen sok szavazócedula elveszett. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Zih József vezető-járásbírót, aki a következőket mondotta:

— Akiknek elveszett a választói igazolványa, vagy valamilyen okból nem kaphatták meg azt, a törvény értelmében — ha szerepelnek a választói névjegyzékben — akkor

a választói helyiségben megjelenhetnek és ott is megkapják igazolványukat és szavazhatnak.

Mindenki tehát, aki szerepel a választói névjegyzékben, de a szavazó-igazolványát a választás napjáig nem kaphatta meg — miként Zih József vezetőjárásbíró kijelentéseiből kitűnik — ha megjelenik a szavazóhelyiségben, eleget tehet szavazói kötelességének és érvényesítheti jogait.

Miután számosan jelentkeztek a Magyar Párt irodájában azzal a panasszal, hogy bár szerepelnek a választási listákban, mégsem állították ki szavazóigazolványukat, a Magyar Párt elnöksége elhatározta, hogy intervenál illetékes helyen annak érdekében, hogy a törvény értelmében

állítsanak ki ezen választók részére piros színű másodlatot, amellyel azután szavazhatnak.

Az érdekelteknek csütörtökön reggel kilenc órakor kell jelentkezniük a Magyar Párt irodájában, ahonnan Velcsov Géza dr. helyettes interimár bizottsági elnök vezetésével a városházára mennek és ott megteszik a szükséges lépéseket a másodlatok kiállítására érdekében. Feltétlenül szükséges, hogy mindenki jelentkezzen, mert csütörtök az utolsó nap arra, hogy mindenki hozzájuthasson választói igazolványához.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium rendeletet adott ki az ország hatóságaihoz eljuttatva, amelyben szigorúan utasítja őket, hogy a választások alatt mindenkit, aki zavargásokat igyekszik provokálni, azonnal tartóztassanak le és szigorú büntetéssel sújtsanak.

Nyolevannyomillió ember egyetlen intését várja a szövőszék apostolának.

„A hindu nép készen áll a harcra.”

Négy évig ült angol börtönben Ghandi.

„Legalább ötezer embert kellene letartóztatni, hogy akciónkat gyöngítsék, vagy átmenetileg megbénítsák,” mondotta Ghandi.

Ghandi parancsára huszezer szövőgyári munkás lépett sztrájkba.

(London, március 12.) Amikor a Macdonald-kormány 1924-ben szabadon bocsátotta azt a hat esztendőre ítélt bombay-i ügyvédet, aki bojkottot hirdetett az angol áruk ellen, alig sejtette valaki, hogy Mohandás Karamcsand Ghandi hat évvel később nemcsak az angol gyarmati szupremáciát állítja válság elé, hanem olyan szellemi és gazdasági mozgalm vezérévé női ki magát, mely mozgalomnak valószínűleg döntő szava lesz abban a versengésben, melyet a világ felett gyakorlandó gazdasági hegemoniáért folytat Amerika és Európa, az óvilág képviselőitében Nagybritannia. Az indiai alkirály most, amikor újból Macdonald áll az angol világbíródalom kormányzatának élén, le akarja tartóztatni ezt a bombay-i ügyvédet, aki derékig mezítenre vetkőzve járja be Indiát és arra biztatja honfitársait, hogy minden hindu házában legyen szövőszék és egyetlen hindu se viseljen más ruhát, mint azt, amit otthon szőttek.

A szövőszék apostola az emberiség új kovászát kavarja Indiában

és a szövőszéktől eljutott addig az ultimátumig, melyben most felszólította Angliát arra, hogy teljesen mondjon le Indiáról, mert India a hinduké, a hinduk pedig világtörténelmet akarnak csinálni, — angol ellenőrzés nélkül, nem az alkirály receptje szerint, hanem annak az ideológiának képére, melyet az aszkéta-külsőjű és majdnem iakiréltű bombay-i ügyvéd dolgozott ki agyában, míg 1922-től 1924-ig az angol börtönben ült.

Közel nyolevannyomillió ember vár Ghandi intésére, a száraz, aszott arcú emberke szavára és Ghandi arra a kérdésre, hogy hová akarja vezetni ezekben a világtörténelmileg kritikus napokban honfitársainak tízmillióit, egy újságírónak hozzá intézett kérdésére ezt felelte:

— Az én programomnak nincsenek határai, illetve ennek a programnak egyetlen határvonalja van és ez a passzivitás. Ez azt jelenti, hogy mi mindeu erőszak nélkül akarjuk a programot megvalósítani.

de a törekvésünkben kitartunk mindvégig, amíg ki nem vivjük a teljes függetlenséget, vagy amíg mindannyian az utolsó szál emberig börtönbe nem kerülünk.

De Anglia nem rendelkezhet be milliók bebörtönzésére és néhány ezer hindu nacionalista vezér letartóztatása is majdnem megoldhatatlan problémák elé állítaná az angol közigazgatást. Már pedig Ghandi azt mondja:

— A hindu nép készen áll a leghatályosabb harc folytatására. A hindu ifjuság tízezrei léptek be abba az önkéntes seregbe, mely a legkövetesebb szervezete az önvédelmi harcnak. Véleményem szerint

legalább ötezer férfit és nőt kellene azonnal letartóztatni, hogy akciónkat gyöngítsék vagy csak átmenetileg is megbénítsák.

A harc pedig már megkezdődött, még pedig nem csak Ghandi ultimátumával, hanem Titagur kerületében, ahol 20.000 szövőgyári munkás lépett sztrájkba. Az angol szövőgyárak kénytelenek üzemüket leállítani, az angol nagytőke kénytelen gyárainak kapuit lezárni, mert

Ghandi egyetlen kezlegyintésére szétszéledtek a hindu munkások, akik nem bérjavításért, hanem fajuknak és az örökké misztikus Indiának függetlenségéért harcolnak.

Új kiáltvány készül Indiában az emberiséghez abarn az írásban, melyet Ghandi most fogalmaz meg és amelyet „élete utolsó írásának” nevez. Hogy mi lesz ebből, azt e pillanatban még találgatni sem lehet.

Ghandi népével a világ történelmének új fejezete nyílt meg

és Romain Rolland is kénytelen lesz újból megírni a négy esztendő vérezőtől még mindig idegössokkos emberiség számára, hogy ki is tulajdonképpen ez a Ghandi?

Magyarok! Az önálló magyar lisa jele a sorzójele! X

35 éves Jubileumi Vásár 35 éves

a Színházi Versenybazarban
1930. március 9—18-ig.
T. vevőimnek 10-15% értékű ajándékot adok
Reich József.

Az adókető bizottság elnökének esete a citrommal.

Egyszerű fehérre meszelt szoba. Mások előszoba céljait szolgálja, most azt mondják, hogy „váróterem.” Butorzata mindössze egy, hosszú, keskeny, barnára festett lóca. A törvényszéki tárgyaló-teremben láttam a pártját. Ott vádoltak padjának hívják és külön-böző büncselekmények elkövetői ülnek izgatottan rajta, még felettük a törvényszék itélkezik. Itt a „Sóhajók palotájának várótermében” az adókető polgárok „kényelmét” kívánja szolgálni. Néhányan ülnek, mások fel és alá sétálnak, a belső teremben pedig ezalatt működik az adóprés.

A váróterem hangulata meglehetősen nyomott. A sorrakezdő adóalanyok tisztában vannak azzal, ami történni fog. Már előre leszámoltak a várható fejleményekkel. Valamennyien fölényeseknek akarják feltüntetni magukat, vicceket mesélnek, jókedvűeknek mutatkoznak. Hogy azonban ez akasztóahumor, azt mindenki tudja.

Ma is hasonló hangulatban telt el az adókető polgárok délelőttije. Még viccelődtek is. Egymást heccelték, ugratták és azután jóízűen nevettek. (Már amennyire jóízűnek lehet ezt a hangulatot nevezni.)

Az egyik adóalany megszólalt...

Megérkezett Aradra egy kereskedelmi utazó. Az üzletek azonban igen gyöngön sikerültek. Hiába járt üzletről-üzletre, a válasz mindenütt ugyanaz volt:

— Szó sem lehet most rendelésről, épen elégünk van az adókkal.

Az utazót természetesen elkésesítette a sikertelenségek hosszú sorozata és a lehető legrosszabb hangulatban tért be este a kávéházba. Teát rendelt. A pincér nemsokára sietett a párolgó folyadékkal és letette a vendég elé az asztalra.

— Nem rummal kértem, — mondotta ingerült hangon — hanem citrommal.

Néhány pillanat muva ott volt a citrom is.

— Nem elég savanyu, — mondotta az utazó — miután alaposan kicsavarta a citromot.

Vele szemben egy boxbajnok ült. Felkapta a tányérról a citromot, csavart rajta egyet és újabb citromlé csepegett a teába.

— Még mindig ne elég savanyu — replikázott az utazó.

Erre felállott a másik asztal melőli egy sovány, vézna férfi. Ő is csavart egyet a boxbajnok után a citromon.

— Tyű, az áldóját — szólalt meg az elé-

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, csütörtökön pontosan háromnegyed 5, 7 és egynegyed 10 órakor és a következő napokon folytatatosan kerül vetítésre a világ legnagyobb beszélő, zenélő és éneklő filmje a SINGING FOOL (Sonny Boy) Pontos megjelenést kérünk, mert az előadások megkezdésekor az összes bejáratú ajtó be lesznek zárva. Jegyelővét minden délelőtt 10-től 12-ig a CENTRAL MOZGÓ és a VÁROSI SZÍNHÁZ MOZGÓ pénztáránál.

VÁROSI SZÍNHÁZ MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor a második Hindu Siremlék a TAJ MAHAL kerül vetítésre. Monumentális kiállítás hindu szereplőkkel.

ELITE MOZGÓ. Dumas Négy muskétás című regénye nyomán A VASÁLARC. Főszerző: Douglas Fairbanks.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára a MEGZAVART MÉZESHETEK. Különleges vigiáték. Főszerepekben: Poliy Moran Harry Grábbon és Villám a legokosabb farkaskutya.

gedetlen vendég. — olyan savanyu lett ez a tea, mint az ecet. Ez már valami. De tulajdonképen kicsoda az ur? — kérdezte — hogy ilyen jól tud préselni?

— En kérem az egyik adiktatás-bizottság elnöke vagyok.

... és a Sójajok palotájának egyik várótermében kényszeredetten nevettek az adóprés előtt álló, mindenre felkészült delikvensnek.

Ferenczy György.

H I R E K.

MAGYAROK, VIGYÁZAT!

Egy kis elfogultság, zavar lep meg némely embert az alatt az egy-két perc alatt, amíg egyedül van bent a szavazófülkében s véletlenül oda jött a pecsétet, ahová nem akarta. **Figyelemre, nyugalomra van szükség, az a fő!**

Különösen a magyar hölgyek s azon férfiak vigyázzanak, akik most először szavaznak s még nem ismerik a szavazólista kezelését.

Kezébe adnak a szavazónak egy iv papírt (a jelöltek listáját) és egy pecsétnyomót. A szavazó belép egyedül egy kis fülkébe. Az ivet ki kell nyitni egészen, **hogy a legfelső oldalon lévő jelöltnévsort is lássa**, Nyugodtan keresse meg azt a listát, amelyre szavazni akar. Négy névsor van, mindegyiken legfelül van a lista-vezető neve s ugyanígy a pártjelvény.

Egy kis pillanattal azonnal észreveszi, hogy melyik az ő listája s a kezében lévő pecsétnyomót egyszer jól ráüti arra a névsorra, amelyre szavazni akar. A nevére üsse a pecsétet, ne mellépe, **ne a szélre, hanem a listát körbezáró vonalon belül, nehogy a pecsét, a másik lista határvonalát érintse, mert ez esetben a szavazat érvénytelen.**

Ha a pecsétet odaütötte, ahová a szavazó diktálta, akkor a szavazóívet épen úgy hajtja össze, ahogy volt, nehogy kifordítsa az iv oldalait. Vigyázni kell, hogy a szavazóíven már rajtalevő külső bírói pecsét, ismét kívül maradjon s így ugyanazon összehajtásban adja vissza az ivet az elnöknek, amikor kijött a fülkéből. Így aztán jól végezte a dolgát.

MAGYAR TESTVÉRFIM!

El ne felejtsetek, hogy a mi listánk a sorrendben a harmadik, mert három a magyar! A mi önálló magyar listánkon az első név az én öreg nevem: **Dr. Barabás Béla**. Jeliünk pedig a szorzójel. X

Magyarok! Helyén legyen az eszetek és a szívetek s el ne tévedjen a kezetek!

Arad, 1930. március hó 12.

Dr. Barabás Béla, s. k.
a Magyar Párt elnöke.

— **Időprognózis.** Erős éjjeli lehülés után, még változékony, hűvös idő várható. legfeljebb keleten csapadékkal.

— **Mária özvegy királyné március 28-án** érkezik Romániába. Bucurestiből jelentik: Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő március 28-án érkeznek vissza Romániába. Valószínű, hogy Sándor szerb király március 30-án érkezik a román királyi család meglátogatására Bucurestibe.

— **Veszedelemes tűz Károly extrónörökös birtokán.** Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint Monostire községben, ahol Károly extrónörökös birtokai fekszenek, veszedelemes tűz ütött ki, amely ma egész nap dühöngött. Ötven ház leégett és a lángok a hercegi kastélyt is fenyegették. A kár óriási.

A női szépség titka nem a kozmetikumokban, hanem az egészségben, életerőben rejlik. Ude arcszint kap. ráncoktól mentes, telt lesz a képe, ha reggelre, uzsonnára **OVOMALTINE** természetes erősítő tápszert használ.

SZENTGYÖRGYI EMIL

női divatkereskedő külföldi be-
vásárlási és tanulmányutjáról
hazaérkezett. Bécsből, Párisból beszerzett
tavaszi u. d. d. s. — a legnagyobb választék-
ban — minden izület kielégítően. A divatról,
személyes tapasztalatok és speciális divatlapok
alapján, kézzel nyújt felvilágosítást.

— **Véres választási harc Caliacramegyén-**
ben. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt jelen-
tős érkezett a belügyminisztériumhoz, amely
véres választási epilógusról számol be. Ca-
liacra megyében, az egyik községben egy
Russu nevű liberális kortes, ugyanaz a Rus-
su, aki Chirita Vasil képviselő fejét betörte,
rálőtt egy parasztpárti csoportra és egy em-
bert halálra sebzett. Letartóztatták. Constan-
tin Anghelescu belügyi alminiszter intézke-
dett, hogy a rend a községben azonnal helyre-
álljon.

— **Aki keveselte őt feleségét.** Kerr angol
admirális nemrégiben jelentette meg emlék-
iratait. Ezekben olvasható a következő histó-
ria: Kelet-Afrikában az angol kormány bele-
avatkozott az egyik néger törzs életébe. El-
határozta, hogy az egyik törzsfőnököt szám-
űzi az országból, mindössze annyit enged
meg, hogy háreméből őt „feleségét” magával
vihesse. A detronizált néger király erre a
következő levelet intézte hatalmas kollégá-
jához, Viktória királynéhoz: Kedves királynő
testvérem! Megparancsoltad nekem, hogy
hagyjam el az országomat. Lehet, hogy min-
denben igazad van. De egyúttal azt is elren-
delted, hogy csak őt asszonyt vihessenek
magammal. Őt asszonyt! Hát méltó ez egy
királynőhöz? Nem! Ezért kérek, hogy leg-
alább is tizenkettőt engedélyezze. Hát nem
iemmel te magad is szomorú és csalódott, ha
csak őt térítetted volna szabad birtok. — Ilyen
meghatározó és meggyőződéssel fűtött kérésnek
maga az angol királynő sem tudott azután
ellentállni és a néger királynak legkegyelme-
sebben engedélyezték a tizenkét asszonyt, a
kik hivatalos voltak arra, hogy elfeledtessék
vele a számszerűtlen keserűségeit és megőriz-
ték méltóságának presztizsét.

— **Kommunista összesküvést lepleztek le**
Temesváron. Timisoaráról jelentik: Az éjszaka a
sziguranca főtisztviselői a város több helyén
házakat tartottak, amelyekhez különböző
kommentárokat fűznek, de tény, hogy a sziguranca
nagy számban kommunista leplezési
ügyben tart nyomozást. A sziguranca szerint
a házkutatásoknak szenzációs eredményük
van s azokról jelentést tettek Manlu miniszter-
elnöknek és Vaida belügyminiszternek. A ház-
kutatásokat tovább folytatják, mert állítólag
tervszerűen előkészített kommunista merény-
letük leplezéséről van szó.

— **A tótok sérelmesnek találják a csehszlo-
vák címet.** Prágából jelentik: A képviselőház hol-
nap tárgyalja le Hlinka és társainak indítványát,
amelyben azt követelik, hogy a legközelebbi nép-
számlálás alkalmával válasszák szét a csehekét
és a tótokat. A tót nép sérelmesnek találja ma-
gára nézve, hogy a csehszlovák címet alkalmaz-
zák rá, miután ebben asszimilációs kényszerrel talál
és azt látja, hogy be akarják olvasztani a cseh
népbe.

— **Leérettsgéizett Ottó extrónörökös.** Löwen-
ből jelentik: Ottó extrónörökös, I. Károly király
legidősebb gyermeke, aki Löwenben végzi kö-
zépiskoláit, most tette le egy bizottság előtt,
amelynek két magyar tagja is volt, az érettségi
vizsgát. Ottó ezután egyetemre megy.

Meghűléses betegségek, nátha, influenza, torok-
gyulladás ellen védelmet nyújt az ANACOT pasztilla.
Egy fiola ára 37 Lei.

Nem kell angol parti árut ügynöktől venni
féláron kap angol ujdonságot
J. SCHUTZ-nál
Arad, Str. Eminescu 2. szám.

— Az angol hadsereg létszáma kevesebb
a minimumnál Londonból jelentik: Az angol
hadügyi költségvetés 40 és fél millió fontot
tesz ki, tehát 35.000 fonttal kevesebb, mint az
elmúlt esztendőben volt. A hadügyminiszter
kijelentése szerint a hadsereg létszáma tízezer
fővel kevesebb, mint a minimum.

— **Halálozás.** Dr. Hoffmann Lajos kis
fia, Lacika, e hó 12-én elhunyt. Részvétlá-
togatások mellözése kéretik. (Minden külön
értesítés helyett.)

Id. Kiss Lajos nyug. főkalauz. március
12-én, életének 62. évében, hosszas szenvedés
után elhunyt. Temetése e hó 14-én lesz a felső-
temető halottasházából délután 5 órakor.

Özv. Benkő Károlyné hosszas szenve-
dés után elhunyt. Temetése csütörtökön dél-
után fél 6 órakor lesz az alsótemető halottas-
házából.

— **Pacha püspök unokahúgának tragikus**
halála. Temesvárról jelentik: Metznerath Hen-
rikné, született Sattler Anna, akinek férje a
Bánáti Bankkegyesület cégvezetője, tegnap éj-
jel egészséges leánygyermeknek adott életet. A
harminckét esztendő fiatal asszony azonban
saját életével váltotta meg csecsemőjét. Min-
den orvosi fáradozás dacára, minden szerető
ápolás ellenére kiszemvedett. A megboldogult
unokahuga volt Pacha Ágost dr. püspöknek.

— **A resicai Magyar Párt szervezkedése.**
Resicán a Magyar Párt megszervezésére a
szükséges előkészületek annyira előrehaladtak,
hogy az alakuló gyűlést március hó 23-án dél-
előtt tartják meg a „Regele Ferdinand” volt
„Nemzeti szálló” termében. Az alakuló gyűlé-
sen résztvesznek br. Ambrózy Béla, dr. Vuchet-
ich Endre, dr. Hajdu és dr. Pál György. Ezen
a gyűlésen öhajítják megválasztani a vezetősé-
get is.

— **Az olasz vívók Budapesten megkoszoruz-
zák Terstyánszky sírját.** Budapestről jelentik: Az
olasz válogatott vívók holnap Budapesten meg-
fogják koszoruzni a tragikus körülmények kö-
zött elhunyt vitéz Terstyánszky Ödön
ezredes, a kardvívás világbajnokának sírját a
frkaszéti temetőben.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a
dr. Földes-féle **Solvo-pilula**.
Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— **Az álláskereső inváziója a Nemzetközi**
Jóvátételi Bank ellen. Párisból jelentik: A
Nemzetközi Jóvátételi Bank vezetéséhez
eddig harmincezer álláskereső kérvénye fu-
tot be az ujonnan kreált állások betöltésére,
amelyeknek száma nem haladja meg a hat-
százat.

KIARUSITJUK férfi szöveteinket
WALDMANN & ENGEL minden elfogad-
ható árban!

— **Egy 87 éves aggastyán viszonyt folyta-
tott leányával.** Brünnből jelentik: A rendőrség
egy 87 éves aggastyánt tartóztatott le, azzal vá-
doíva, hogy viszonyt folytatott 29 éves leányá-
val. A leánynak hétfőn gyermeke született, ame-
lyet az aggastyán megfogott és a pincében el-
ásott. A vád szerint a gyermek a leány apjától
született. A vád teljesen valószínűtlen, az ag-
gastyán magas korát tekintve.

.....
Vétkezik minden magyar, aki nem
veszi ki választói szavazását.
.....

Szenzáció! Nagy tétel utolsó divatu,
tisztá gypjuszövethez
autóttam olcsón, minálul bárki

50%-al olcsóbban

vehet legdivatosabb
női tavaszi kabátot!

„Manczer Confectio áruház”

Arad, volt Borecs Bont-167 40. sz.

Csicserin harmadszor is lemondott.

Kovnóból jelentik: Moszkva jelentés szerint Csicserin külügyi népbiztos harmadszor is benyújtotta lemondását a népbiz-

tosok tanácsához. Az a szándéka, hogy Wiesbadenbe visszavonul.

— **Meghalt Hoffmann Lacika.** Ma délután négy órakor meghalt az aradi Therapia-szanaszatóriumban Hoffmann Lacika, Hoffmann Lajos dr. ismert aradi ügyvéd két és fél esztendő óta. Mint az Aradi Közlöny ma megírta, a kis flu egy, arcán lévő pattanást felkapart és ebből vérmérgezés származott. A szanaszatóriumban vértömlesztés, majd operációval igyekeztek megmenteni az orvosok, de mindez nem segített a gyermek állapotán, amely egyre rosszabbodott. Az elmúlt éjszaka még egy vértömlesztést kíséreltek meg, amelyhez a vért ismét az apa szolgáltatta. Ekkor azonban már megállapítható volt, hogy a gyermek menthetlen. Ma délután négy órakor azután be is következett a vég. Arad társadalmi köreiből nagy részvétel keltett a halálhír, mert Hoffmann Lacikát, mint eleven, pkos és mindenki által becézett gyermeket emlegették. Ismerősök és barátok egész tömeg részvétellel fordul a mélyen sujtott család felé. Hoffmann Lacika temetése valószínűleg pénteken lesz.

— **Agyonnyomott az emelőasztal egy munkást Resicán.** A hengerműben a heti csatornatisztogatás alkalmával — mely csatorna a hengerelt vasról lehulló hulladék feligóságára, valamint a henger lehűtésére használt víz lefolyására szolgál — az ott dolgozó Dudás Sándor munkást az emelőasztal a leeresztéskor agyonnyomta. A munkás, ki a csatornatisztogatással volt megbízva, munkája bevégezése után a csatornából kijöve a villanymotor vezetőjét felszólította, hogy az emelőasztalt eressze le. A motorvezető, máshol lévén elfoglalva, csak később ment a motorhoz, hogy az asztalt leeresse és nem látta, hogy Dudás ismét lement a csatornába. Csak később, amikor keresték s nem találták, jöttek rá, hogy Dudás újból visszament és ott rákezdte. Amidőn lementek, ott találták, de már halott volt. Felesége és két kis árva gyászolja. A kenyerkereső nélkül maradt család iránt nagy a részvétel.

— **Óriási sarlachjárvány Pekingben.** Pekingből jelentik: A fővárosban és a környékbeli helységeken óriási sarlachjárvány dühög. A járványkórházak zsufolásig megteltek és az orvosok jelentése eddig több mint 18.000 sarlachmegbetegedésről számol be.

— **Aki a szívét a jobb oldalán hordja.** Debrecenből jelentik: Kiss Dezső nevezetű középiskolai tanuló a napokban egy orvosi vizsgálat alapján megállapították, hogy a szíve nem a bal oldalon, hanem a jobb oldalán van. Ennek dacára a diák a legjobb egészséggel él.

— **Aki friss és egészséges akar lenni, és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, vakbélgyulladás veszélyének legyen kitéve, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt a pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.** Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Megkezdték a budapesti fedett uszoda építését.** Budapestről jelentik: A magyar sportéletnek már régebben vajdó problémája volt a fedett uszoda kérdése, amely most már azonban rövidesen a megvalósulás stádiumába lép. Ma ugyanis a Margitszigeten mintegy négyszáz munkás megkezdte a fedett uszoda építését. Az első kapavágást gróf Klébelsberg Kunó kultuszminiszter tette.

— **Két orosz kormányzóság parasztjai Lettországra akarnak emigrálni.** Rigából jelentik: Lettország határához közel fekvő és Oroszországban levő két kormányzóság parasztjai kérvényben fordultak a lett külügyminiszteriumhoz és azt értesítették, hogy Szovjetország területéről emigrálni akarnak és Lettországra szándékoznak telepedni.

— **Milliók kártérítési per egy aradi plakát miatt.** Az aradi választási mozgalmak plakát-harcából kifolyólag érdekes pert indítanak a dr. Angel-féle lista szereplői. Néhány nappal ezelőtt ugyanis plakátokat hordoztak a város utcáin, amelyen hazaárulóknak deklarálták Angel István dr. volt polgármestert, valamint a Polgári Demokrata Blokk listáján szereplő román jelölteket. Az ügyben a blokk román jelöltjei megelhatározták, hogy egy millió lej erejéig kártérítési pert indítanak azok ellen, akiknek utasítására a plakátokat hordozták.

— **Szentté avatják II. Miklós cárt?** Belgrádból jelentik: Leskovicban nagy tiltakozó gyűlést tartottak az oroszországi vallásüldözések ellen. A gyűlés érdekes határozati javaslatot fogadott el. A határozat felszólítja a szerb ortodox egyház püspökeit, hogy nyilvánítsák szentté II. Miklós cárt, az oroszországi vallásellenes üldözések első áldozatát. A meggyilkolt cárt értékes szolgálatokat tett a szerb ortodox egyháznak is, s mindenképpen megérdemli, hogy szentté avassák.

— **Razzia a be nem jelentett aradiak felkutatására.** Az aradi államrendőrség szigorú razzia-telvez a be nem jelentett aradi lakosok felkutatására. A rendőrség népesedési ügyosztálya ezúton hívja fel az érdekelteket, hogy sürgősen jelentsek be vendégeiket vagy lakóikat a népesedési hivatalban. Azok a lakosok pedig, akik egy napra vagy éjjelre adnak ki lakószobákat, sürgősen szerezzék meg az elhöz való engedélyüket, ellenkező esetben törvény szerint szigorúan büntetik őket.

Statiszta lett a Burgtheaterben Wolff ezredes az osztrák legitimisták vezére.

Egész vagyonát az eszmének áldozta fel.

az osztrák legitimisták vezére.

(Bécs, március 13.) Wolff Gusztáv ezredes, az osztrák legitimisták vezére, aki immár 12 év óta folytat szelmalom-harcot a köztársaság ellen és egész vagyonát a legitimizmus céljaira áldozta, két év előtti hazaárulási pere óta súlyos anyagi gondokkal küzd. Annak idején Wolff ezredes, aki Burgenlandnak Magyarországhoz való visszacsatolását követelte, hosszabb börtönbüntetésre ítélték hazaárulás címén. Néhány hónap múlva a köz társasági elnök megkegyelmezett a monarchista vezérnek, aki azonban az ítélet folytán elvesztette nyugdíját. Azóta 300 schilling havi nyugdíjból tengődik családjával együtt. A küzdelmet azonban nem adta fel. Inkább élézik, mintsem hogy beszüntesse havonta megjelenő „Der Monarchist”, című lapját, az egyetlen legitimista organumot Ausztriában. Mivel a legitimista propagandában egyelőre Wolff ezredes a régi kamarilla ellen is harcot indított és a szociális, demokratikus népeszárságot propagálta, a régi arisztokrácia anyagi támogatására sem számíthatott. A keresztényszocialisták is neheztelnek rá, mivel az antiszemizmust is, sőt a keresztényeket is, ilyen körülmények között Wolff ezredes anyagi hely-

A CFR. akciója az értékvtám eltörlésére

Az igazgatóság lépéseket tett az irányban, hogy a városok szüntessék be a vasuton hozott áruk utáni értékvtám szedését.

(Arad, március 13.) Amikor a városi taxákra vonatkozó törvény megjelent, az egész ország kereskedővilága tiltakozott az ugynevezett értékvtám ellen, amely az eddigi kövezetvtámot volt hivatva helyettesíteni és a mely nagy városi illetéket vetett ki a városokba behozott árukra. A tiltakozás mitsem használt és a városok tulnyomórésztében bevezették az értékvtámot.

Most — mint a bucaresti-i lapok írják —

— **Halálos katasztrófa az alagutban.** Párisból jelentik: A spanyol-francia határon három asszony és egy kis gyermek haladt Bourd falu felé és hogy megrövidítsék útjukat, a nemzetközi alaguton át mentek. Utközben vonatdübörgést hallottak és miután azt hitték, hogy a vonat a spanyol határ felől jön, a másik súpárra ugrottak át. Pár pillanat múlva berobogott a francia határ felől száguldó vonat, amely darabokra tépte a három asszonyt. A gyermek sértetlen maradt.

— **Dr. Scherer János orvos e hó 10-én Ujszentannán, a piactéren lévő lakásán rendelőjét megnyitotta.** A fiatal orvos Németországban tanult és a bécsi egyetemen szerezte meg a diplomáját, majd a bucaresti-i sebészeti klinikán töltött hosszabb időt.

— **Egy elmebajos asszony megszurtt egy lelkeszt.** Esztergomból jelentik: Mertán János dömösi lelkész éppen a templomba igyekezett, amikor a szentélyben egy asszony kessel támadt rá és le akarta szurni. A pap a templomban tartózkodó hívők segítségével lefegyverezte az asszonyt, akinek kése csak karján ejtett könnyebb sebeket. Megállapítást nyert, hogy a merénylőt Király Józsefnének hívják és miután az elmebaj jelei mutatkoztak rajta, megfigyelés céljából az esztergomi kórházba szállították.

— **Olaszországban csökken a munkanélküliség.** Rómából jelentik: Február havában a munkanélküliek száma 454.900 volt, vagyis 34.500-al kevesebb, mint az elmúlt esztendőben.

— **Az AKE-teniszre személyes jelentkezéseket csak e hó 20-ig fogad el,** szekrények felállításáról kérjük.

zete egyre sivárabb lett, míg most merészet gondolva

felajánlotta szolgálatait a Burgtheaternek. Herterich igazgató Wolff ezredeset nyomban le is szerződtette statisztának. Első fellépése Schiller híres köztársasági darabjában, a Fiaszkóban történt, amelyben az egyik összeesküvőt játszotta. Az osztrák monarchista vezér tragédiáját okozza, hogy ugyanezen az előadásban debütált fia is, mint Statiszta. A fiatal Wolff jelenleg 20 éves és a bécsi tudományegyetem jogi hallgatója.

Amikor az újságírók megtudták, hogy a legitimista vezér a Burgtheaterben statisztál, megröghanták interviukért. Wolff ezredes nem tért ki a feltett kérdések elől, nyíltan bevallotta, hogy az eszméhez való ragaszkodás anyagilag teljesen tökéletes és neki dolgoznia kell családjáért. A legitimista mozgalom vezetésétől azonban nem vonul vissza, sőt — jegyezte meg — talán hasznát fogja venni statisztálásának, mivel módjában van közelről tanulmányozni Paul Hartmann, a Burgtheater kitűnő művészt, mint határos színpadi népszerűsítőket.

a CFR vezérigazgatósága megtette a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a városok szüntessék be a vasuton hozott áruk utáni értékvtám szedését.

Ez a városi illeték lényegesen megröghantotta az egyes áruk árát, viszont a CFR. is nagy károsodást szenvedett, mert egyes kereskedők — mondja a CFR. átirata, hogy kilátászik a rendelkezést, nem vasuton, hanem kocsikon és teherautókon szállították az árukat.

Ezeket pedig nem tudták ellenőrizni és így kizárólag a vasuton szállított áruk után vehették ki a nagy taxákat. A megszüntetés annál is inkább fontos, mert az új uttörvény minden vasuton áru után külön ötven letes illetéket ír el.

RIPORTUT, AMELY Nem jártam hiába Mikalakán. AZ ÁROKBAN ÉRT VÉGET.

Beszámoló egy autókatasztrófáról, amelynek főhőse a szenzációt hajszoló riportter volt.

(Arad, március 12.) Berreg a telefon:

Halló, itt a mikalakai tudósítók. Kétfeln szépen, ma este nyolc órakor Ujmikalakán, a sorompó közeli autókatasztrófa történt. Épen ebben a pillanatban. Óriási tömeg állja körül a szerencsétlenül járt autót. Még nem tudtam odaférközni, de azt beszélék, hogy három ember meghalt. Jó volna, ha azonnal kijönne valaki.

A városháza előtt autótaxik várják a jó szerencsét. Verisan János sofőrrel sikerült megalkudnom és már robot velem a taxi a katasztrófa színhelyére. Negyed kilenc múlt néhány perccel. Öt perc múlva már túl vagyunk a mikalakai sorompón és a taxi reflektora bevilágítja az utat. Schol sem látmi emberesopartot. Ugylátszik valaki az Aradi Közlöny tudósítója nevében felültetett bennünket. Megállunk egy vendéglő előtt. Bemegyek. A vendéglősné, egy meglehetősen elhízott asszony fogad.

— Történt itt kérem valami autószerencsétlenség?

Az asszony kötevényével megtörli kezét, rámbámul és úgy csinál, mintha gondolkozna. Azután megszólal lassan, nehézkesen, vontatott torokhangon:

— Nem volt itt semmiféle autószerencsétlenség egy hét óta. Menjen talán Ómikalakára, arrafeleől hallottam valami hasonlót.

Vissza a taxihoz. Subanunk Ómikalaka fele. A reflektor itt sem árul el semmit, amiről autókarambolra lehetne következtetni. Egy korezmából nótázás hallatszik. Benyitok. Egyik asztalnál ül a tudósítók. Keserves képpel bámul maga elé és egy tányérből heringet eszik sok hagymával.

— Jó estét mester, hol van az katasztrófa?

A tudósító fajdalmasan mosolyog, nagyot sóhajt és ennek nyomán hagymaszag árad.

— Baj van szerkesztő ur — mondta bünbánóan. — Nagy baj.

— Az nem baj — feleltem. — Mennél nagyobb a baj, annál nagyobb a szenzáció.

— De az a baj kérem alásan, hogy nincs semmi baj.

— Hát akkor mi történt?

— Az történt, hogy Ujmikalakán defektet kapott egy autó. Azután egy másik jött segítségére. A két sofőr dolgozott a gépkocsi alatt és közben nagy tömeg gyülekezett. Rohantak be az emberek a vendéglőbe, hogy három ember meghalt és én, mint lelkiismeretes tudósító, siettem nyomban telefonálni. Később kiderült, hogy semmi sem igaz.

— Miért nem telefonálta azonnal be a szerkesztőségbe?

— Betelefonáltam én kérem, de azt mondták, hogy már el tetszett jönni. Dühös voltam a tudósítóra. Felcsigázott fantáziám már elképzelt egy kolumnás riportert, amivel lehagyjuk az összes lapokat. Kedvem volna agyonütni ezt az embert. Legalább akkor volna egy szenzáció. De nem bántottam. Részben azért, mert a gyilkolás ösztöne teljesen tudat alá merült bennem, részben pedig, mert a tudósító hozzám képest egy professzionista díjbirkózó.

— Kérem — szólt a sofőr indignálódva — ha ilyen sokáig maradtunk, akkor tessék taxi szerint fizetni. Nem így alkudtunk.

Haragosan néztem szét. Kerestem valamit, amiről írni lehetne, hogy ne legyen teljesen hiábavaló az utam. De nem láttam semmi olyasmit. Az asztalok mellett hűvösen iddógáltak az emberek. Kint az ucca sötétjében, csak a taxim lámpája terjesztett egy kis fényt, meg a korezma ablakából szivárgott ki a lámpa világa. Mit lehet erről írni? Semmit. Egy autóbusz robot át az ut közepén. Egyetlen utas sücs benne. Direkt alszik és tesped minden erre az alkalomra. Most már mindegy. Menjünk vissza szegyzenszeure, íres notesszel a szerkesztőségbe. A sofőr már kurbúz és beülök az autóba. A kocsi meg kell fordulni, mert arra a Hegy-
alja felé néz.

Verisan János morózus arccal foglalja el a helyét a volán mellett. A kocsi előre ugrik, aztán hátra megy, hogy elég hely legyen a fordulóra. A sofőr figyelemmel néz hátra, nehogy belefároljunk egy utszéli fába; egyszerre csak megáll a motor. A sofőr káromkodik. Leszáll a kocsiról, hogy ismét begyújtson. Halatszik az egészséges töffögés és a taxi folytatja az utját hátrafelé. Koromsötét van és én ennek a sötétségnek köszönhetem, hogy mégis szenzáció lett a micacalai utból.

A sofőr nem vette észre, hogy az autó hátsó kerke az utszéli árokhoz ért. Még csak tíz centimétert kellett volna hátrahemennie, hogy elég hely legyen a megfordulásra, de épen ez a tíz centi idézte elő a szerencsétlenséget.

Egyszerre azt éreztem, hogy a kocsi hátsó része nagyot lendül és utána az egész kocsi villámgyorsasággal zuhan lefelé az árokba. Ösztönén szólva, ebben a pillanatban eszembe

Kutatják a japán gomba gyógyító hatását.

(Arad, március 12.) Ezelőtt két esztendővel valóságos japán gomba-láz uralkodott Aradon. Németországból indult el a híre annak, hogy az ugynevezett japán gomba versenyre kelt a Steinach-féle fiatalítási módszerrel s általában csodálatos eredményeket lehetett vele elérni. Aradon egy ismert uriaszony, *Herznel-Pollák* Helén foglalkozott a japán gomba tenyésztésével és valóságos bucsujárárhely volt a lakása. Tömegesen keresték fel megfiatalításra váró öregek és betegek, mert az volt a hit, hogy a csodagomba minden betegséget meggyógyít. Az orvosok természetesen ellenségei voltak ennek a gombának és kuruzslásnak minősítették a csodagombával való kezelést.

Most Prágából érkezik egy érdekes hír, amely szerint egy prágai német orvosprofesszor kétségtelenül beigazolta a japán gomba gyógyító erejét. Prágai tudósítás szerint csak mostanában került nyilvánosságra *Hermann S.* dr.-nak, a prágai egyetem tanárának a farmakológiai intézetben végzett tudományos kísérletezése.

Hermann professzor az első, aki egy kombuchapreparátummal tudományos kísérleteket végzett.

Hermann dr. a teagombát bakteriologikailag is megvizsgálta és egy új baktériumfajtát fedezett fel benne: a baktérium gluconicum-ot.

A gombában lévő élesztősejtelen és baktériumokon kívül épen ez a baktérium gluconicum adja meg a japán gombának sajátos hatását.

A közelebbi részletek még természetesen ismeretlenek, azonban a prágai farmakológiai intézetben végzett érdekes kutatások jórésben tisztázzák a japán gombának a farmakológiában való szerepét. Egyelőre csupán az érelmeszesedés eseteire mutatták ki a kedvező hatást, egyéb gyógyhatásaira vonatkozólag beható és exakt kutatások szükségesek. Ezeknek

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weiser J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarak.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számban feltétlenül meg fog jelenni.

sem jutott, hogy ami most történik velem, meg fogom írni. Inkább arra gondoltam, vajjon a koponyám szakad-e be, vagy a derekam törik ketté. Hosszu elmélkedésre nem volt idő, mert hiszen az egész dolog nem tartott tovább három másodpercnél. De ez épen elég arra, hogy az ember leszámoljon életével. Még végére sem értem a számolásnak, amikor nagyot nyekkentünk mindhárom: az autó, a sofőr és én.

Leértünk az árok fenekére. A sofőr az alacsony támlájú első ülésenült és inersa gáto mortalet csinálva, egyenesen a nyakam közé zuhant. Miután mindketten megállapítottuk önmagunkról, hogy életben vagyunk, a sofőrnek kijelentettem, hogy az árokban való várakozási időt nem vagyok hajlandó kifizetni.

Néhány perc múlva, csak a jó Isten tudja tán, hogy hogyan bujtak elő az emberek, óriási tömeg gyült össze az árokban tótágast álló autó körül. Néhány vállalkozó szellemű legény nekifugaszkodott a kocsinak és sikerült a másik oldalon lévő alacsonyabb partra kimenéni. Különbben nem történt semmi baj. A kocsi hátsó része egy kissé megmozgaldott, a sofőr horzsolást kapott a jobb kezén, én pedig a derekamra fájlalom egy kissé. Így lett igazi szenzáció a micacalai riport-utból. (10. 2.)

a kutatásoknak az újít a prágai intézetben végzett érdekes kísérletek kellőképen egyengetik.

Csermő román lakosai

kéri a megvalasztott tanács elleni petíció elutasítását.

(Arad, március 12.) Ma déiben tárgyalta Aradmegye interimár bizottsága a csermői községi választások ellen beadott petíció ügyét. Mint ismeretes, a választások ellen felebbezést nyújtottak be, amelynek főindokai azok, hogy a választást vezető bíró délután 5 órakor zárta le a szavazást és hogy a választási cédlapon Polia C Mihály bírójelölt neve sajtóhibával szerepelt.

Csermő község ügyét dr. Széll Lajos, a Magyar Párt alelnöke képviselte, aki egy 500 aláírással ellátott beadványt nyújtott át az interimár bizottságnak. A beadványban a község román lakossága kérte, hogy hagyják jóvá a választás eredményét, amely szerint nyolc magyar tanács-tag jutott be a községi tanácsba. Az interimár bizottság hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy vizsgálatot rendel el az ügyben, amelynek levezetésével a járási főszolgabírótt bízza meg. A vizsgálat anyagának felülvizsgálása után hozza meg a határozatot.

Választási tizparancsolat.

1. Ha a választási igazolványod kezdedben van, mindenek előtt állapítsd meg a hivatalos hirdetményből, vagy a Magyar Párt által kiadott alfabetikus tájékoztatóból, melyik szavazókörzetben szavazol.

2. Mielőtt szavazni indulsz, igazolványodat tintával írd alá a „Semnatura delegatorului” alatt.

3. Pénteken ugy oszd be idődet, hogy ha szavazni mégy, türelmesen várakozz sorodra.

4. Célszerű, ha igazoló iratokat viszel magaddal, főként ha szavazó cédlapon nem minden adat felel meg a valóságnak.

5. Ha a szavazófülkébe mégy, az ajtó magad után bezárni el ne mulaszt.

6. A szorzó jeles X magyar lista a 3-ik számú és a szavazó ív második oldalán van. Jól vigyázz, hogy a Votát bélyegzőt a hasábon belül ugy üsd a jelöltek neveire, hogy bélyegződ az elválasztó vonalat ne érintse.

7. Mielőtt kivittöd a fiikeajtót, szavazó-ívedet pontosan hajtsd össze. Az összehajtott akkor felel meg a törvény rendelkezésének, ha a négyrétre hajtott szavazóív külső oldalára jut a választási elnök már rajta lévő ellenőrző pecsétje.

8. Csak a szabályszerűen összehajtott szavazóívvvel hagyd el a fiükét.

9. Szavazóívedet a választási elnöknek nyujtsd át.

10. Ha a szorzójeles X magyar listán ültötöd a „Votát” bélyegzőt, nyugodt lelkiismerettel hagyd el a választás helyiségét.

A cuzista diákok ma ismét tüntettek Kolozsváron.

Egy napig tartó demonstratív sztrájk az egyetemen. — A cuzista ifjak tüntető felvonulása a város uccáin. — Letépték a kormánypárti plakátokat. — A rendőrség és tűzoltóság osztotta szét a tüntetőket.

Kolozsvárról jelentik: Megirtuk legutóbbi lapszámunkban, hogy a Román Blokkal rokonszenvező cuzista ifjak, leginkább diákok tegnap este tüntetést rendeztek Kolozsvár uccáin és a rendbontás egészen az éjjeli órákig elnyúlt. Végül is a rendőrség és a csendőrség riasztó lövésekkel tudta a rendet helyreállítani. A tegnapi tüntetés folytatásaképpen ma reggel az egyetemi hallgatók között röpecdulákat osztogattak, amelyekben a Petru Major diákkör elnöksége felszólítja a diákságot, hogy a hatóság tegnapi magatartása elleni tiltakozásukként rendezzenek ma reggeltől holnap reggelig demonstratív, békés sztrájkot az egyetemeken.

A diákok engedelmessétek a fölhívásnak és ma reggel nem jelentek meg az előadásokon, hanem 9 órakor az egyetem előtt és az egyetem udvarán gyülekeztek, ahol a vezetőik szónoklatokat tartottak és utána nagy csoportokban elindultak a főter felé. Utközben hazafias dalokat énekeltek, de rendzavarást nem esínáltak. A New-York kávéház előtt szuronyos csendőrsztagokkal találták magukat szemben, akik elállták

az ut szélét és megszállva tartották a Király-uccát is.

A diákok és a csendőrök farkasszemet néztek egymással.

azonban a diákok nem mentek tovább s a csendőrök sem sietteték a szétoszlást, úgyhogy semmiféle incidens nem történt. Tizenkét órakor a kordonon átjött Bogdan Duica egyetemi tanár, aki az egyetemi téren egy székről szónoklatot tartott a diákoknak és benne csillapodásra intette őket. Fölkérte a tömeget, hogy a szabádon hagyott uccákon oszoljanak szét. A válasz a diákok részéről az volt, hogy ismét fölvonultak, a városháza előtt összegyülekeztek

és az utcákba eső kormánypárti plakátokat, amelyek a községi választásokra vonatkozó felhívásokat hirdették, letépték.

Egy óra felé megerősített csendőrség, rendőrség és tűzoltóság vonult ki a főterre és most már erőlyesen fölépve, felszólították a diákokat, hogy menjenek haza. A diákok zajongva engedelmessétek a fölhívásnak, de kilátásba helyezték, hogy újra tüntetni fognak.

KÖZGAZDASÁG.

A Fonciera és az Agricola biztosító intézetek fuziója.

Az ujonnan keletkezett intézet vezetése továbbra is a Fonciera igazgatása alatt marad. — Lampl Marcell és Frigessi Arnoldo maradnak az új biztosító élén.

Az utóbbi évek gazdasági kialakulásában mind gyakoribb jelenség egyes pénzcsoporthoz, nagyvállalatokhoz az egybeolvadása. A világszerte súlyos financiai helyzet erősen próbára tesz ma mindenkit, aki ellent akar állni a pénzügyi összeomlás romboló áradatának. Az életbenmaradottak szövetségeseit, fuziótársakat keresnek, hogy így hatványozottabb erővel, fokozottabb aktivitást fejlessenek ki. Nem teljesen érdektelenek azok a jogi problémák, amelyek az ilyen átalakulásokból születnek és amelyek az intézeteknek a klientúrával szembeni helyzetére vonatkoznak.

A biztosítási szakmának egy érdekes fuziójáról számolunk be a helyen. A Fonciera és az Agricola Általános Biztosító intézetek egybeolvadásának hivatalos publikálása már csak rövid idő kérdése. Illetékes helyen érdeklődünk ez ügyben, ahol az alábbi információkat kaptuk: A Fonciera Általános Biztosító R.-T. és az Agricola Általános Biztosító R.-T., amelyek eddig is testvér vállalatként működtek, mert mindkettő a pesti Fonciere és a Triesti Rinnione koncernjéhez tartozik, azon célból, hogy az összes biztosítási ágazatokat még nagyobb méretekben és nagyobb intenzivitással művelhessék, egymás között fuziót létesítsenek. Értesítéseink szerint az intézet cége „Fonciera-Agricola” Általános Biztosító R.-T. lesz. Teljesen befizetett alaptőkéje 50,000,000 lej. Biztosítási alapjai és tartalékai, pedig a 200,000,000 lejt meghaladják.

Felmentendőnek tartjuk, hogy az egyesült intézet részvényesei között a régi hetven éves budapesti Fonciere Általános Biztosító R.-T., valamint a 92 év óta fennálló világhírű olasz Rinnione Adriatica di Sicurtà is helyet foglal. Ezen társaságok delegáltjai a Fonciera-Agricola igazgatóságában a Fonciere részéről Kan Károly ügyvezető igazgató, a Rinnione részéről pedig a Rinnione vezérigazgatója, a társalmi Frigessi Arnoldo.

Megnyugvással szolgálhat ezen tranzakciónál a biztosított felek részére azon körülmény is, hogy a Fonciera eddigi ügyvezető igazgatója, Lampl Marcell a központi ügyvezetés irányítását veszi át, valamint az a tény, hogy egész Erdély területén a képviselők vezetése mindenütt továbbra is a Fonciera eddigi irányítói kezében marad.

A fuzió minden tekintetben érdekes közgazdasági esemény, mert két eddig is kiváló

eredményrel működő biztosító intézet egyesül, amelyek külön-külön is jól prosperáltak, aminek legkitünőbb bizonyítéka az, hogy mindkét biztosítótársaság múlt évi mérlege teljesen kielégítő eredménnyel zárult.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest Lei 29.60, Bécs 23.90, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lei 29.50, Bécs 23.74, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= Pénteken elmarad a hetipiac. A pénteki községi választásokra való tekintettel, holnap, csütörtökön tartják meg Aradon a hetipiacot.

= A Magyar-Olasz Bank közgyűlése. Budapestről jelentik: A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság március 10-én tartotta meg dr. Berzeviczy Albert v. h. t. t. elnökelete alatt X. rendes közgyűlést, amely az igazgatóság összes javaslatait elfogadta. Az elért tiszta nyereség 2,925,520.11 pengő az 1928. évre kimutatott 2,800,713.78 pengővel szemben. A tisztán nyereség felosztása iránt a közgyűlés úgy határozott, hogy 2,000,000 pengő, vagyis részvényenként 5 pengő — 10 % osztalék fejében fizetessék ki, a tartalékokhoz 325,000 pengő csatoltassék, a régi nyugdíjasok nyugdíjtartalékára 125,000 pengő fordítottassék és 318,907.51 pengő új számlára vitessék át. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés dr. Berzeviczy Albertot az intézet elnökévé, dr. Uff. Giuseppe Toeplitz-et, a Banca Commerciale Italiana vezérigazgatóját és dr. báró Madarassy-Beck Gyulát az intézet alelnökeivé választotta meg. A részvényenként 5 pengő osztalék a 10. számú szelvény bevonása ellenében f. évi március 17-től kezdődőleg Budapesten az intézet főpénztárában, Wienben a Società Italiana di Credito-nál és Milánóban a Banca Commerciale Italiana-nál kerül kifizetésre.

= A magyar kormány stabilizálja a buzaárakat. Budapestről jelentik: Parlamenti körökben úgy tudják, hogy a magyar kormány 18—20 pengőre stabilizálni akarja a gabonaárakat. A szakminiszterek között már folynak a tárgyalások és a minisztertanács pénteki ülésén foglalkoznak a kérdéssel.

Aki magyar, a Magyar Párttal szavaz.

FAJBAROMFI

az örösi tojásoszáma folytán

LEBBIZTOSABB JÖVEDELMI FORRÁS

Kérje ismertetőnkét!

ARANYHEGYI TÖRZSTENYÉSZET, NAGYTÉNY (Budapest mellett). Keleteurópa legnagyobb és legmodernebb, államilag ellenőrzött mintatenyészet. Világhírű hollandi tojókkal.

— Temesváron is könyörtelenül működik az ügyvédek felett az adóprés. Timisoaráról jelentik: Timisoarán most kezdődtek meg az ügyvédek adókövetési és már az első napokban az adókövető bizottság a legnagyobb szorgalommal és a pénzügyminiszter méltányossági körrendeletét egyáltalában nem figyelembe véve intezi el az ügyvédek adóügyét. A legkisebb emelés, amiben ügyvéd részvétel, nem kisebb 25 százaléknál, de igen sok esetben az emelés eléri a 100 százalékot. Az ügyvédek éppen ezért elhatározták, hogy március 30-án tiltakozó nagygyűlést tartanak, amelyen demonstratív módon állástfoglalnak az adókövető bizottság tevékenységével szemben.

Wekerle Sándor magyar pénzügyminiszter nem mond le.

Budapestről jelentik: A tegnapi napot egyik délutáni budapesti lap cikke alapján az a hír terjedt el, mintha Wekerle Sándor magyar pénzügyminiszter felajánlotta volna lemondását gróf Bethlen Istvánnak, mert — a lap szerint — az új költségvetés körje a miniszterelnökkel nem lett volna egy véleményen. A Magyar Távirati Iroda tegnap ületékes helyről szorított felhatalmazás alapján megcáfolta a lap cikkét, de egy mai esti lap a cáfolat ellenére is újból közölte a pénzügyminiszter lemondási szándékát. A Magyar Távirati Iroda most ismét és a legnagyobb nyomatékkal kijelenti, hogy a pénzügyminiszter távozási szándékáról szóló hírek tendenciózusan kerültek forgalomba és minden alapot nélkülöznek, mert Wekerle Sándor a helyén marad.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, március 13.

Bucaresti, 17. Rádiózenekar, 18. Könyvű zene, 21. Opera. — Belgrád, 11.30 Gramofon, 13.40. Déli zene, 14.30. Harmonikázás, 19. Képzőművészeti zene, 23.15. Zene az autóklybból. — Berlin, 17.30. Hangverseny, 20. Szórakoztató zene, 21. „Tannhäuser és a zserók”. (Szinghazt botrány Párisban.) Hangjáték. — Königsbrunn, 13—15. Gramofon, 17.30. Berlin 21.30. Konor Gergő zenekara, 23. Leipzig, Utána Berlin. — Leipzig, 22. Dvorzsák: A szellemek menyasszonya című háromfelvonásos zenei balladája a „Friedrich Gewerbehausból”. Toulouse 20. Táncezen, 20.25. Argentinai zene, 22.25. Operaszünetek, 22.45. Gramofon. — Budapest, 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye, 1.05. Gramofonhangverseny, 5. Rádió Szabad Égyetem, 6.45. Szórakoztató zene, 8.35. Hangverseny, 9.40. A Budai Dalárda hangversenye. Utána: Parisi Jánó és csángyzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból.

PÉNTEK, március 14.

Bucaresti, 17. Könyvű zene, 17.30. Könyvű és román zene, 21. Komünist. — Belgrád, 11.30. Gramofon, 13.40. Déli zene, 14.05. Jazz, 31. Opera a belgrádi Operaból, vagy Hajlovac zongoraművész előadása, 22.15. Francia operák részletei, 23.15. Balalajka-zene, München, 17.35. Könyvű zene, 18.15. Francia udvari zene (hangverseny régi hangszereken) 20.30. Ruccini: „Pillanatok kisasszony” című háromfelvonásos operája a müncheni Nemzeti Színházból. — Nápoly, 22.02. Büllini: „Norma” című operája. — Prága, 12.15. Gramofon, 13.35. Brján, 17.30. Rádiózenekar, 20. Weber: „Oberon” című háromfelvonásos operája a prágai Nemzeti Színházból, 23.20. A mai zenei hangversenye. — Róma, 18.15. Parisini énekessz. Terzi partiturok és Chiarappa csellóművész hangversenye 22.02. Kálmán „Tárljárás” című operettje. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. hovégyaljezred zenekarának hangversenye, 1.05. A rádió házikartettjének hangversenye, 6.30. A Fejes-szalonzenekar hangversenye, 8. Békeffy László vidám estje, 9. A Meiles magyar vorosnagyes hangversenye. Közreműködik: Dohnányi Ernő dr. Utána: Sovánka Nándor és csángyzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból, 11.35. Gramofonhangverseny.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGO HENRIK

felel.

160 lej

6 darab művészi levelező-lap fénykép

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki- vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérezősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megjelölt postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

SOFFŐR ELSŐRENDŰ, NÖTLEN, aki luxus-autónál teljesített szolgálatról hosszú bizonyítvánnyal bír, felvétetik. Javadalalmazás: teljes ellátás, koszt, lakás, fűtés, világítás és havi 3000 lej. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KERESEK jó bizonyítvánnyal rendelkező ügyes szobaleányt 15-ikére. Jelenkezés 2-3-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

PUSZTÁN lakó özv. földbirtokos, intelligens uriaszony hávezetőt keres, kinek 19 éves leányával is foglalkozni kell, 35 éves korig kellő intelligenciával, zenéhez értők, akik állandó otthonra és jó bánásmódra reflektálnak, küldjék ajánlatukat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 1066

HÁVEZETŐNŐI állást keres szerény igényekkel özv. urinő. Fodor Istvánné, Jó Lajos leveleivel Gheniu-Gencs, Jud. Salai. 1067

LAKÁS.

KÜLÖNBEJARATU, csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatlaltal már cius tizenötre központban. kiadó. Érdek földni Goldschmidt-bank, Str. Eminescu. 1065

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN kétszobás, konyhás lakás március 15-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Bérbe

Keresek május 1-re 2-3 szobás magánházat kerhasználatlaltal. Lehet külvarosi is. Címeket a kiadóban kérem leadni. 1075

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HÉTÜLÉSES Fiat és Ford teherautó új gumikkal, üzemenkéses, olcsón eladó. Wagner, Pancota. 980

ÉLŐ marosi, dunai macska csütörtök délután kapható Luttwák József cégnél.

9500 L. BÓRGARNITURA. 400 L. két fotel, festmények, vitrinek, perzsaszőnyegek, szalon, komódok, órák, asztalok, székek, szekréter Biedermayer szalonok, szőrmék, függönyök, dupla ágyterítők, tükrök, fali vitrinek, kredencek, szekrények, asztali petroleum lámpák, kristályok, paravánok, falitálcák, dísztárgyak, zongorák, teljes szobaberendezések, kókusz szőnyeg stb. eladók. — SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1 Neuman-palota. 1000

ZONGORA, elsőrendű gyártmány, eladó Bővebbet Aradi Hitelbank, volt Salac-uca 6. 1071

EGY mén 3 éves, községi certifficattal ellátott, eladó. Seprős, Kintzig-kastély. 1070

SÜRGŐSEN KERESEK megbízóim részére komplett szőp uriszobát, perzsa és gyári ebédő öszekötő és futó szőnyegeket, antik butorokat, garderob szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz- tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1060

NAGYMENNYSÉGŰ PLEHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

Lényegesen megjavított játéktér Szerencsés jövőt, nyugalmas jelent Hugo Horwitz & Co. cégnél, Wien, I., Franz Josefs-Kai 65., amennyiben megnyeri a főnyereményt! 800.000 Schillinget = 20,000.000 Lejt. Az osztrák osztálysorsjáték a világ legkedvezőbb sorsjátéka. 84.000 sorsjegy. 42.000 nyeremény. Rendeljen azonnal és szerencsét csinál. — Nyeremények: S. 500.000 = Lej 12.500.000, S. 300.000 = Lej 7.500.000, S. 100.000 = Lej 2.500.000, S. 80.000 = Lej 2.000.000, azonkívül számos középnyeremény 60.000 S., 50.000 S., 40.000 S., 30.000 S. stb. A sorsjegyek fele okvetlen ki lesz huzva. Össznyeremény: S. 13,406.400 = 335,160.000 Lej I. osztály huzása 1930. május 20-22-én. Sorsjegyárak: 1/1 S. 48.— 1/2 S. 24.— 1/4 S. 12.— L. 1220.— L. 620.— L. 320.— Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegyek vétele után. Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

ELLÁTÁS.

URAK részére ebéd és vacsora kapható, volt Boros Béni-tér 31. 1072

HÁZIKOSZTOT, kintinót olcsón adok, Czizler, volt Széchenyi-uca 8. 1076

INGATLAN.

JÓLTERMŐ 14 kat. hold szőlő nagy uriházzal, község központjában, villamos állomáshoz három percrenyire, betegség miatt eladó. Boulevardul Carol 46. sz. földszint 2. 1074

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MOCREAN, Aradmegye, korcsma, bolt-helyiség, három szobával, pincével, sürgősen kiadó.

Diana-fürdő újonnan berendezve, egész nap nyitva. Leszállított fürdőáruk

Serviciul Tehnic. Nr. 738-1930.

Publicatiune de licitatie. Se publică licitatie pe ziua de 29 Martie 1930 la orele 11 a. m. in localul Prefecturei Jud. Arad I. Lucrarile de complectarea terasamentului suplinirea sos: Jud. Siria-Paulis intre km. 15. 600-17.600 in valoarea sumei de Lei 1.000.000

Proiectul si conditiunea de licitatie se pot vedea zilnic la localul serv. Tehnic al Jud. Arad intru orele 11-13/4. Licitatie se va tine in conformitate ai dispozitiunile legii cont. public art. 92-102.

Arad, la 12 Martie 1930. Serviciul Tehnic al Judetului Arad. 1078

Eredeti angol írógépszalagok, használt írógépek "CONTROL" str. Alexandri (Salacz-u.) 1.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Epekövetől megszabadulhat! Epekőbántalmakban szenvedők ezrei kioldanak a győtrő fájdalomban, mert Prof. Dr. Páter epekő elleni teáját nem ismerik. Viszont sok ezer ember köszönhet ezen kiváló gyógyteának teljes gyógyulását, mert bizalommal volt annak használatát iránt. Prof. Dr. Páter epekő elleni teája meg van az a túlneményes hatása, hogy az epekővet feloldja, szűri és nyomasztó fájdalom nélkül válik ki az epekő és az ophólyag tisztulását idézi elő. Ezen tea használata nem nehéz és nem körülményes. Minden epekőbántalomban szenvedőnek használni kell ezt a természetes gyógyszert, de legalább is kísérletet kell tennie, hogy áldásos hatását megismerje. Prof. Dr. Páter epekő elleni teája a megyeszékhelyek legfőbb gyógyszertárában és drogériájában azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra az eredeti csomagolású teát néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti csomagon a felhatalósított nyelven védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap után a tea "Csillag" gyógyszerár, Braşov, Hosszu-uca 5. sz. a. lerakattól rendelhető. — Nagyban lerakat: "STANDARD" drogeria, Bucuresti 1.

HUNGARIA Nagyszállóda BUDAPEST, a Dunaparton. Főiskola otthon! Polgári árak! Táviratcím: "HUNGARIOTEL".